

Naslov izdanja:
AMICA EDUCA
20 godina djelovanja

Autorice:
Ivona Erdeljac
Merima Salihbegović
mr.sc.Selma Aličić
dr.sc. Suada Selimović

Urednica:
mr.sc. Selma Aličić

Lektorica:
Dijana Delalić

Priprema i dizajn:
www.design.com.ba

Izdavač:
Prijateljice obrazovanja Amica Educa, Tuzla

Štampa:
OFF-SET, Tuzla

Tiraž: 500 primjeraka

Adresa izdavača:
Udruženje Prijateljice obrazovanja Amica Educa
Klosterska 13, 7500 Tuzla, BiH
Tel: +387 35 248 910 tel/fax: +387 35 248 912
e-mail: educa@amica-educa.com
web: www.amica-educa.com

AMICA EDUCA
20 godina djelovanja

Tuzla, 2016.

SADRŽAJ

UMJESTO PREDGOVORA	7
RAZVOJ AMICA EDUCE	9
EDUKATIVNI PROGRAM	11
Kreativno izražavanje slikanjem	13
Porodična dinamika	16
Nenasilna komunikacija	19
Plesovi univerzalnog mira	22
Pozitivna disciplina u odgoju djece	24
Art - terapija	27
Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu	30
Lične i poslovne vještine	33
Terapija muzikom – bubnjevima	36
PROGRAM PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE	39
AKTIVNOSTI PROGRAMA PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE	41
SOS telefon	41
Psihoterapijska podrška	42
Psiho-edukativne radionice za žene	42
Psiho-edukativne i kreativne radionice za djecu	43
Radionice za unapređenje tjelesnog zdravlja	44
Radionice za razvijanje spiritualnosti	44
Relaksacione masaže	45
FESTIVAL CJELOŽIVOTNOG UČENJA U BIH	47
IMPLEMENTIRANI PROJEKTI	51
DONATORI ORGANIZACIJE I SPECIFIČNIH PROJEKATA	59
STATISTIČKI PODACI	61
LIČNE PRIČE	63
IZ PERSPEKTIVE VODITELJICA EDUKACIJA	71
RIJEČ ISTAKNUTIH ČLANOVA/ICA ZAJEDNICE O AMICA EDUCI	79
DOPRINOS PARTNERSKE ORGANIZACIJE AMICA SCHWEIZ	87
SARADNICI AMICA EDUCE	91
BIOGRAFIJE UPOSLENIH	93

UMJESTO PREDGOVORA

Amila - Mimica Kunosić,
advokatica,
Predsjednica Upravnog odbora

Poštovani čitaoci,

Povodom dvadesetogodišnjice postojanja organizacije Amica Educa Tuzla, smatrali smo potrebnim i značajnim napraviti ovaj zapis o radu i rezultatima rada ove organizacije. Namjera i želja nam je da za generacije koje dolaze ostavimo trag o onome što je bilo i što jeste, o timu, projektima, osobama koje su radile na uspješnoj realizaciji projekata, kao i događajima koji predstavljaju temelj razvoja organizacije Amica Educa u vremenskom periodu od 1996. godine do 2016. godine. Nije nam bio cilj da svaki događaj unesemo u sadržaj ovog zapisa. Prioriteti su nam bili bitnost i trajnost.

Smatram da je ovom prilikom važno naglasiti da je u svakoj zajednici, u svako vrijeme i danas, u brojnim aktivnostima pojedinaca/ki i zajednice potrebno prepoznati i značajno učešće nevladinih organizacija. Posebno je značajna uloga nevladinog sektora u poslijeratnom periodu u Bosni i Hercegovini. Tereti rata su ostavili duboke tragove na kompletnu društvenu zajednicu, uključujući i građane/ke. Traume, siromaštvo velikog dijela građana/ki, te veliko bogatstvo stečeno u kratkom poslijeratnom periodu manjeg dijela građana/ki, omogućeno neuređenim državnim i političkim sistemom, proizveli su i proizvode i danas osjećaj lične i socijalne nesigurnosti velikog broja pojedinaca/ki.

Cilj nevladinog sektora jeste da se stvore uvjeti za razvoj zajednice u kojoj građani/ke i organizacije civilnoga društva u sinergiji s drugim sektorima, aktivno, ravnopravno i odgovorno, u skladu s načelima održivog razvoja i djelovanja za opće dobro, sudjeluju u ostvarivanju društva blagostanja i jednakih mogućnosti za sve.

Da bi se to postiglo, potrebno je da svi sudionici/e u društvu prihvate i primjenjuju zajedničke vrijednosti demokracije utemeljene na društvenim promjenama, suradnji,

otvorenosti, solidarnosti, socijalnoj pravdi i socijalnoj koheziji, javnosti rada, osobnoj moći i odgovornosti, sudjelovanju u odlučivanju, uvažavanju osobnosti i različitosti, samoorganiziranju, cjeloživotnom učenju, volonterskom angažmanu, doprinosu građana/ki i slobodnoj informacijskoj povezanosti.

Nažalost, u Bosni i Hercegovini se nevladin sektor suočava s brojnim problemima koji ugrožavaju njegov razvoj. Neki od tih problema su, u osnovi, zajednički za sve organizacije, a odnose se na: uspješno funkcioniranje, izgradnju reputacije i privlačenje fondova za realizaciju njihovih projekata. Jedan od problema je i nedovoljna podrška razvoju ovog sektora, kao "trećeg sektora" društva, i postizanje ravnopravnog partnerstva između nevladinog sektora i vlade, kao i privatnog sektora.

I pored svih naprijed navedenih problema sa kojima se u svom radu suočavala i Amica Educa, tim Amica Educa je uspio svojim profesionalnim angažmanom zadovoljiti sve principe rada koje se traže u radu nevladine organizacije, kao što su: saradnja i razmjena informacija i prakse sa vladinim organizacijama i institucijama u cilju izgradnje kapaciteta sektora, uključujući kapacitete za efektivnu analizu potreba, participativni rad, finansijsku transparentnost, etičku praksu, evaluaciju uticaja na razvoj, strateško razmišljanje i djelovanje, strategiju razvoja ljudskih resursa i podsticanje volonterskih akcija te efektivno zagovaranje zajedničkih interesa, sve radi primjene univerzalnih humanitarnih vrijednosti.

Posebnu specifičnost organizacije Amica Educa čine njeni projekti namijenjeni svim građanima/kama koji/e putem neformalnog obrazovanja, psiho-edukacija, treninga, individualnog i grupnog psihološkog savjetovanja i psihoterapije, te drugih sličnih grupnih aktivnosti, doprinose njihovom osnaživanju.

Tim organizacije Amica Educa je uspio odgovoriti brojnim izazovima svojim profesionalnim vođstvom, požrtvovanošću i predanošću zaposlenih i volontera, dobrom organizacijom rada, prilagođavanju promjenama, zatvaranju finansijskih konstrukcija i transparentnošću u radu. Upravo na ovaj način Amica Educa je ostvarila svoj cilj, a to je pružanje pomoći građanima/kama Bosne i Hercegovine u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava i sloboda, i u njihovom konstantnom napredovanju kao individua i zdravom razvoju ličnosti.

Čast mi je i zadovoljstvo što sam od samog početka osnivanja organizacije Amica Educa učestvovala u njenom radu, kao članica Upravnog odbora, a posljednjih godina i kao predsjednica Upravnog odbora.

RAZVOJ AMICA EDUCE

Na inicijativu različitih udruženja žena iz Švicarske, Njemačke i Italije, 1996. godine kreirana su tri programa podrške građanima i građankama poslijeratne BiH pod zajedničkim nazivom "Amica". Namjera je bila obezbijediti humanitarnu i psihosocijalnu podršku građanima i građankama, prvenstveno ratom traumatiziranim ženama i djeci. Imajući različite fokuse za podršku, što je podrazumijevalo i različite donatore, programi su od samog početka djelovali kao nezavisni jedan od drugog. Svaki od programa je prihvaćen od strane organizacije koja ga je finansirala kao njen osnovni i jedinstveni program rada.

Amica Schweiz sa sjedištem u Baselu, Švicarska, je osigurala finansijske i stručne resurse za implementaciju psihoedukativnog programa novoosnovane organizacije u Tuzli, koji je trebao osigurati podršku profesionalcima/kama pomagačkih zanimanja, zaposlenim u institucijama zdravstvenog, socijalnog i obrazovnog sektora, u razvoju njihovih kapaciteta za rad sa traumatiziranim ženama i djecom na području BiH. Odabrane su stručne osobe iz Švicarske i Njemačke koje su kreirale program edukacije u 4 oblasti: Porodična terapija, Nenasilna komunikacija, Kreativno izražavanje slikanjem i Plesovi univerzalnog mira.

Do tada malo poznate metode i tehnike rada na seminarima u BiH, prihvatane su od strane sve većeg broja korisnika/ca, učesnika/ca seminara. Inovativne metode i tehnike u radu i posvećenost pojedincu doveli su do povećanja broja korisnika/ca, kontinuiteta u radu, te prihvatanja Amica Schweiz kao organizacije koja pruža stručnu i ličnu podršku svim profesionalcima/kama pomagačkih zanimanja, te svim ostalim zainteresovanim za upoznavanje sebe, svojih potreba, snaga i sposobnosti u svrhu ličnog razvoja.

Uporedo sa razvojem edukativnog programa, kreirali su se uslovi za psiho-socijalnu podršku građanima i građankama putem SOS telefonske linije koja se uspostavlja 1997. godine. SOS telefonska linija je i danas otvorena za sve građane i građanke kojima je potreba urgentna pomoć, savjet ili informacija vezana za ostvarivanje njihovih prava.

Edukativni i psihosocijalni programi se tokom 20 godina rada kontinuirano razvijaju povećavajući broj i kvalitet edukativnih i psihosocijalnih usluga u skladu sa potrebama građana i građanki Tuzle i Bosne i Hercegovine.

Registracija organizacije kao nezavisnog lokalnog udruženja u januaru 1999. godine, kada usvaja i naziv Amica Educa, je potvrdila spremnost osoblja za preuzimanje veće odgovornosti za samostalan razvoj. Amica Schweiz zadržava

blisku suradnju sa Amica Educom tokom cijelog perioda samostalnog djelovanja organizacije kao donator projektnih aktivnosti u BiH.

Integrirajući princip cjeloživotnog učenja u radu i razvoju organizacije, Amica Educa je posvećivala veliku pažnju razvoju ljudskih resursa, motivirajući uposlene i obezbjeđujući dodatne stručne edukacije u zemlji i inostranstvu. Razvoj kapaciteta osoblja Amica Educe za projektni i organizacijski menadžment praćen je povećanjem broja projekata, razvojem kvaliteta usluga, te umrežavanjem na lokalnom nivou i uspostavljanjem saradnje ili partnerskih odnosa sa vladinim institucijama, nevladinim organizacijama i donatorima.

U namjeri da djeluje na razvoj svijesti građana i građanki o potrebi primjene koncepta cjeloživotnog učenja u BiH, potakne umrežavanje relevantnih aktera u obrazovanju odraslih u našoj zemlji, te inicira donošenje zakona o obrazovanju odraslih u BiH, Amica Educa je u periodu 2000 – 2011. godine implementirala projekat Festival cjeloživotnog učenja. Rezultati i efekti Festivala cjeloživotnog učenja osigurali su vidljivost organizacije u zajednici i prepoznavanje Amica Educe kao organizacije koja realizira i promovira neformalno obrazovanje, te cjeloživotno učenje kao osnovu za razvoj društva. Kao potvrda za profesionalan rad uslijedilo je prihvatanje Amica Educe u članstvo Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih (EAEA) 2006. godine, kao prve organizacije iz BiH.

Amica Educa je u toku 20 godina rada direktno inicirala i podržala proces psihološkog osnaživanja pojedinaca i porodica, prvenstveno žena i djece, potičući njihov aktivizam i preuzimanje odgovornosti za sebe i zastupanje svojih prava. Principi rodne ravnopravnosti i cjeloživotnog učenja su inkorporirani u sve projektne aktivnosti doprinoseći osnaživanju žena u porodici, društvu i tržištu rada.

Profesionalci/ke pomagačkih zanimanja su, unapređujući svoje socijalne i interpersonalne vještine, postali/e kompetentniji/e za pružanje kvalitetnih usluga svojim klijentima i klijenticama, te spremniji/e za aktivno djelovanje u radnom okruženju ostvarujući multiplikacijske efekte u ustanovama obrazovnog, socijalnog i zdravstvenog sektora.

Implementirajući aktivnosti na različitim nivoima, Amica Educa je kreirala pozitivni uticaj na mentalno i socijalno zdravlje građana i građanki u zajednici fokusirajući se na njihovu promociju i unapređenje, te prevenciju i tretman mentalnih problema. Neformalnim obrazovanjem doprinosi se prevladavanju nedostataka formalnog obrazovanja, socijalnoj uključenosti marginaliziranih grupa i društvenoj ravnopravnosti.

Danas, Amica Educa prenosi znanje i vještine lokalnim profesionalcima/kama koristeći inovativne pristupe u podučavanju, unapređuje mentalno i socijalno zdravlje porodica i pojedinaca/ki putem savjetovanja, psihoterapije i edukacije, prateći principe cjeloživotnog učenja i rodne ravnopravnosti.

EDUKATIVNI PROGRAM

1996. godine Amica Schweiz započinje svoje djelovanje implementacijom psihoedukativnih seminara i radionica s ciljem obezbjeđenja podrške profesionalcima/kama u obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom sektoru (prosvjetni, socijalni i zdravstveni radnici/e, psiholozi/psihologinje, pedagozi/pedagoginje, logopedi/logopedinje i audiolozi/audiologinje, specijalni/e edukatori/ce i rehabilitatori/ce, socijalni/e pedagozi/pedagoginje, psihoterapeuti/psihoterapeutkinje i sl.), u razvoju njihovih kapaciteta za rad sa žrtvama rata, prvenstveno sa ženama i djecom.

U vremenu poslije rata, kada su nastojanja građana i građanki bila izgraditi i prilagoditi se novonastalom sistemu, suočiti se s gubicima i promjenama na svim društvenim nivoima, veliki izazov je bio okupiti osobe koje su spremne suočiti se sa svojim traumama, spremne pomoći prije svega sebi, a onda drugima u suočavanju sa traumama, stresnim životnim okolnostima, poteškoćama u funkcioniranju u porodici, radnom mjestu ili društvu.

U prvim godinama rada, stručne osobe iz Švicarske i Njemačke su realizirale psihoedukacije u 4 oblasti: Porodična terapija, Nenasilna komunikacija, Kreativno izražavanje slikanjem i Plesovi univerzalnog mira.

Kontinuitet u implementaciji aktivnosti, edukacija i lični razvoj kapaciteta Amica Educe, supervizijska podrška stručnom osoblju rezultirali su osposobljavanjem lokalnih edukatora/ica za samostalno vođenje seminara i radionica. Prateći potrebe učesnika/ca, ponuda edukativnog programa se širila i povremeno mijenjala uključujući edukaciju na različite psihološke i pedagoške teme.

Tokom razvoja organizacije, implementirani su seminari i radionice na različite teme: Neurolingvističko programiranje, Tematski centrirana interakcija, Trauma u procesu pomirenja, Humanagement, Vitality management, Tjelesna terapija, Slobodno slikanje, Historija umjetnosti...

Danas, edukativni program nudi redovne seminare i radionice na 9 tema: Porodična dinamika, Nenasilna komunikacija, Kreativno izražavanje slikanjem, Art terapija, Pozitivna disciplina u odgoju djece, Seksualno zlostavljanje u djetinstvu, Plesovi univerzalnog mira, Terapija muzikom - bubnjevima, Lične i poslovne vještine.

Razvojem edukativnog programa, edukacija se struktuirala u module sa jasno definiranim okvirom rada i ciljevima. Osnovna edukacija u okviru svake teme se organizira svake godine i uključuje 3 modula, dok se napredna edukacija organizira u vidu tematskih modula koji se razvijaju na osnovu potreba učesnika.

Edukacija sa teorijskom osnovom, praktičnim vježbama, radom na primjerima iz prakse i ličnim primjerima učesnika/ca osigurava fleksibilnost programa seminara i radionica, razvoj povjerenja u grupi, razmjenu iskustva i vještina, iskustveno učenje i interaktivan odnos učesnika/ca i voditelja/ki. Rezultat toga je veća motivacija učesnika/ca za lični razvoj i promjene u funkcioniranju.

Iako je prvobitna namjera seminara i radionica bila obučavanje profesionalaca/ki za multiplikaciju znanja, vještina i tehnika u profesionalnom okruženju, dodatni efekat edukacije se ogledao u osnaživanju učesnika za djelovanje i u njihovom privatnom okruženju. Pored sticanja znanja, usvajanja tehnika i metoda za svoj rad s djecom i odraslima u stanju psihosocijalne potrebe, učesnici/e unapređuju socijalne i interpersonalne vještine koje im olakšavaju funkcioniranje u porodici, poslovnom okruženju i društvu doprinoseći njihovom mentalnom i socijalnom zdravlju.

Učesnici/e prihvataju seminare kao mogućnost za psihološko osnaživanje koje im omogućava adekvatno suočavanje sa problemima i olakšava svakodnevne izazove s kojima se susreću u društvu, porodici i poslu. Svjesnost o preuzimanju odgovornosti za vlastite životne akcije povećava nivo konstruktivnosti, kritičkog mišljenja i kreativnosti, entuzijazam, optimizam i volju za lični angažman i doprinos zajednici u kojoj žive.

KREATIVNO IZRAŽAVANJE SLIKANJEM

Organiziranje seminara na temu Kreativno izražavanje slikanjem je programski odgovor Amice Schweiz na prepoznatu potrebu profesionalaca/ki za ličnim i profesionalnim razvojem.

Edukacija na ovu temu je započela 1997. godine sa voditeljicom Annegreth Zimmermann, socijalnom pedagoginjom iz Švicarske. Uz njenu podršku i superviziju razvijena je mreža stručnjakinja koje djeluju u okviru Amica Educe i koje su od 2000. godine postepeno preuzimale vođenje seminara.

Edukacija je namijenjena profesionalcima/kama u psihosocijalnom i pedagoškom radu, ali i svima drugima koji žele da traže rješenja za svakodnevne poteškoće i izazove na jedan drugi - kreativni način. U primjeni kreativnog izražavanja slikanjem polazi se od toga da se kreativnost posmatra kao kapacitet za postizanje novih rješenja problema. Ona je osnova mentalnog zdravlja.

Koncept edukacije nalazi osnove u praktičnim i teoretskim postignućima art terapeutkinje Bettine Egger iz Švicarske. Ona se oslanja na tradiciju Arno Sterna, osnivača metode Kreativno izražavanje slikanjem. Bettina Egger je razvila teoriju o razvoju sposobnosti ljudi za izražavanje unutarnjeg svijeta slikanjem. Za ovu teoriju je karakteristično davanje velikog značaja tijelu i ekspresiji tijela pri slikanju. To znači da se, pored intelekta, isti značaj daje opažanju unutarnjeg i vanjskog svijeta, koji je izvor specifičnih formi slikovitog predstavljanja.

Proces slikanja važan je kao i rezultat (slika) koji na kraju nastaje. Važno je ono što slika izražava i sadržava te njena emocionalna i komunikativna vrijednost. Dakle, važniji je proces slikanja od konačnog produkta. Osoba kroz slikanje prenosi unutarnji svijet u vanjski. Ključ kreativnog izražavanja temelji se na nestajanju granica između unutarnjeg i vanjskog doživljaja, te dopuštanju spontanog izražavanja energije u sadašnjem trenutku, bez prethodne namjere ili cilja. Suočavanje sa sobom, odnosno izražavanje vlastitih osjećanja kroz izražavanje slikanjem je oblik samopomoći. Slikanje (uz praćenje) može biti sredstvo samospoznaje, razvoja vlastite ličnosti i kreativnosti.

Ova vrsta rada ne zahtijeva slikarsko predznanje niti talent, ali osoba treba biti otvorena i spremna na promjene i transformaciju. Za razliku od govora, crtež je trajna zabilježka unutarnjeg procesa i uvijek mu se može iznova vraćati. Ciljevi slikanja i njihovi efekti dijele se na različite kategorije: terapijsko djelovanje, opuštanje, oporavak, oživljavanje kreativnosti i podsticanje ličnog izražavanja. U skladu s vlastitim potrebama, učesnici/e edukacija su dobijali/e benefite jednog ili više navedenih ciljeva. Svjedoci smo da su se tokom 20 godina potrebe učesnika/ca edukacije mijenjale u skladu s promjenama svijesti. U skladu s tim i fokusi edukacije su se prilagođavali kako bi najbolje odgovorili na mijenjajuće potrebe.

U procesu edukacije na temu Kreativno izražavanje slikanjem uloga voditelja/ica nije podučavanje, ocjenjivanje niti interpretacija, nego isključivo da „služi“, odnosno

„podržava“. Fascinirajuće je da se u praksi na ovaj neuobičajen način onom ko slika može pružiti konstruktivna podrška za samostalan put ka vlastitoj kreativnosti. Učesnici/e seminara ističu da su u zaštićenom prostoru likovnog ateljea uspjeli/e da izraze ali i procesuiraju svoja osjećanja putem slikanja. Također, izražavaju fascinaciju da uče nove pristupe u radu kroz lično iskustvo, uz osjećaj rasterećenja i olakšanja.

Edukacija se realizira u formi posebno koncipiranih modula. Osnovna edukacija je organizirana u 3 modula, dok napredni moduli tematski obrađuju pojedine aspekte psihološkog razvoja osobe. Sadržaj modula obuhvata kombinaciju teoretskih i praktičnih sadržaja o tehnikama slikanja (slikanje prstima, slikanje špahtlom i spužvom, modeliranje glinom i gipsom), pravilima i procesu posmatranja slika, simboli boja i simbolima uopšte. U okviru sadržaja seminara primjenjuju se posebno prilagođene vježbe koje podržavaju osobni rast i razvoj. U svakom modulu većina vremena se odvaja za kreativno izražavanje radi sticanja vlastitog iskustva kreativnog procesa. Sadržaj i koncept seminara i način njegovog vođenja su praktičan primjer i model za primjenu istog u budućem profesionalnom radu učesnika/ca.

“Na početku sam samo ostavljala tragove boje na papiru, a onda, odjednom, svaki potez je počeo da znači nešto, da asocira na nešto. Raspoloženja su se mijenjala, ispreplitala u zavisnosti od toga o čemu sam u trenutku slikanja razmišljala. Mislim da je seminar potakao osjećanja koja leže duboko zakopana u meni, koja su me gušila a da toga nisam ni bila svjesna. Smatram da je korisno da takva osjećanja isplivaju na površinu i da je upravo to bilo meni potrebno.”

“Sada imam više samopouzdanja, više hrabrosti da radim stvari koje do sada nisam, više povjerenja i volje da se ispoljim pred drugima. Seminar me je podstakao da više radim na sebi, postala sam smjelija da učinim stvari koje do sada nisam, dobila volju da pobijedim strahove i prepreke koje su me do sada sputavale.”

“Počela sam više i dublje razmišljati o sebi i o nekim situacijama. Nekada je mnogo lakše naslikati nego izgovoriti riječi. Shvatila sam da naša ponašanja nisu slučajna i isključivo su povezana s nama samima. Otkrila sam i upoznala sebe i lične resurse.”

PORODIČNA DINAMIKA

Organizirajući prvu neformalnu edukaciju u oblasti Porodične terapije 1997. godine, Amica Schweiz započinje pružanje stručne edukativne podrške profesionalcima/kama zaposlenim u institucijama socijalnog, zdravstvenog i obrazovnog sektora. Vođenje edukacije je povjereno porodičnoj terapeutkinji iz Njemačke, Eriki Uhl, koja je, radeći s ratom traumatiziranim osobama iz BiH smještenim u Njemačkoj, stekla iskustvo i motivaciju za nepristrasan i predan rad s građanima i građankama u poslijeratnoj BiH.

Tokom godina, unapređenje edukacije postaje vidljivo u razvijanju kurikuluma, njenom struktuiranju u module, osposobljavanju lokalnih voditelja/ica za psiho-edukativni rad sa širokim krugom korisnika/ca. Danas, seminare pod nazivom Porodična dinamika realiziraju lokalne voditeljice s formalnim i neformalnim certifikatima u oblasti psihologije i psihoterapije.

Seminari i radionice Porodična dinamika zasnovani su na principima sistemske porodične terapije koja posmatra porodicu kao složenu i povezanu cjelinu, kao sistem koji je dio društva u kojem živi. Porodica utiče na razvoj svakog svog člana/ice pojedinačno, ali i svaki član/ica, svojim djelovanjem, utiče na strukturu i funkcioniranje porodice. Promjene u bilo kojem dijelu porodičnog sistema utiču na sve članove/ice, na njihovo mentalno zdravlje unapređujući ga ili narušavajući.

Porodična terapija nastaje 50-ih godina 20. vijeka kao poseban terapijski pravac koji postavlja porodicu kao jedinicu izučavanja, dijagnoze i terapije. Sistemska porodična terapija se usmjerava na promjenu interakcije između supružnika, roditelja i djece i ostalih članova/ica uže i proširene porodice s ciljem umanjivanja i

otklanjanja individualnih psiholoških problema koji utiču na funkcioniranje porodice. Porodične konstelacije (koje je razvio njemački psihoterapeut, filozof, teolog i pedagog Bert Hellinger), tehnika koja daje uvid u strukturu problema, kao i smjernice za promjene u okviru sistema, pronalazeći nove resurse i mogućnosti za djelovanje, predstavlja sastavni dio rada s učesnicima/ama.

Osnovna edukacija je organizirana u 3 modula i za cilj ima unaprijediti razumijevanje načina na koji porodice funkcioniraju, načina na koji se prenosi porodični sistem vrijednosti i vjerovanja, načina uspostavljanja i održavanja emocionalnih odnosa. Nakon što unaprijede razumijevanje psihološkog uticaja društvene sredine i porodičnog sistema na razvoj i ponašanje pojedinca, učesnici/e mijenjaju način percipiranja porodičnih problema, te odgovornije prihvataju i unapređuju porodične odnose. Edukacija sa teorijskom osnovom, praktičnim vježbama i radom na primjerima iz prakse i ličnim primjerima učesnika/ica rezultira u većoj motivaciji učesnika/ica za lični razvoj, upoznavanju vlastitih obrazaca ponašanja u komunikaciji i emocionalnim odnosima, te načina na koji se suočavaju sa promjenama i problemima. Pažnja se posvećuje razvijanju povjerenja u grupi koje olakšava iskustveno učenje, podstiče motivaciju za promjene u ličnom funkcioniranju, te doprinosi mentalnom i socijalnom zdravlju učesnika/ica.

Profesionalci/ke se podstiču na identifikovanje sopstvenog okvira razmišljanja, ubjeđenja, sistema vjerovanja o porodici, rodnim ulogama i odnosima unutar porodice što im pomaže da očuvaju neutralnost u direktnom radu s klijentima i klijenticama, pojedincima i porodicama, da uočavaju i razvijaju druge perspektive/ opcije u rješavanju problema klijenata i klijentica. Praveći vlastita iskustva u praktičnim vježbama, upoznaju se sa njihovim efektima što im omogućava svrsishodnije korištenje naučenih vježbi i tehnika u profesionalnom radu s klijentima i klijenticama.

Dalja edukacija organizira se u vidu tematskih modula koji se razvijaju na osnovu potreba učesnika/ca i uključuje tematiziranje i rad na aktuelnim poteškoćama koje učesnici/e ispoljavaju na individualnom nivou, te nivou partnerskog i porodičnog sistema.

"Mijenjam, unapređujem sebe i u isto vrijeme pravim promjene u sredini u kojoj živim. Jasnije i objektivnije vidim složene odnose u mojoj porodici. Razumijem šta je moja uloga u porodici, šta je to što moram i želim uraditi za sebe da bi poboljšala relacije sa članovima porodice."

"Imam više razumijevanja za svoje roditelje i imam bolji odnos s njima. Bila sam u grču pri razmišljanju o svojoj porodici da nisam znala kako propraviti i unaprijediti svoju situaciju. Zahvaljujući ovom seminaru došla sam do rješenja kako da postupim i kako da bolje razumijem sebe prvenstveno. Osjećam se manje krivom za pojedine događaje iz mog života i života bližnjih. Zauzimam se više za sebe, puno ozbiljnije doživljam unutarnje dijete i shvatam važnost brige o sebi."

"Promjene uočene u mom profesionalnom životu su brojne i odnose se na bolje razumijevanje uticaja okoline i porodičnog okruženja na probleme klijenata, te veće uvažavanje potreba klijenata u savjetodavnom radu."

NENASILNA KOMUNIKACIJA

U poslijeratnoj BiH, kao neophodnom se pokazala potreba za organiziranjem edukacije koja nudi znanja i vještine iz oblasti nenasilnog komuniciranja. Amica Schweiz, donatorska i partnerska organizacija, 1996. godine angažuje certificiranu trenericu Nenasilne komunikacije, Cristu Morf, s kojom započinje proces učenja novog načina komuniciranja za profesionalce/ke pomagačkih zanimanja i druge zainteresirane osobe. Cristu Morf 1998. godine zamijenjuje nova trenerica, gđa Laurence Reichler, a nakon nje, od 2003. godine gđa Verena Jegher. Posljednje dvije trenerice posebno fokus u svojim seminarima stavljaju ne samo na prenošenje znanja u svrhu primjene nenasilne komunikacije u radu i životu učesnika/ca, nego i njihovo educiranje kao budućih voditelja/ica i trenera/ica Nenasilne komunikacije.

Nenasilna komunikacija razvijena je od strane dr. Marshalla Rosenberga, američkog kliničkog psihologa i osnivača Centra za nenasilnu komunikaciju koji djeluje u 65 zemalja cijelog svijeta. Radi se o asertivnoj komunikaciji koja je usmjerena na djelotvorno i dugoročno rješavanje ili preveniranje konfliktnih situacija te uspostavljanja empatijskog odnosa kako sa drugim ljudima tako i sa samim sobom. Nenasilna komunikacija je procesni jezik koji potencijalne i postojeće konflikte transformira u konstruktivne i miroljubive dijaloge. Seminar Nenasilne komunikacije je koncipiran tako da svaki modul prati postepeno usvajanje 4 osnovna koraka kao i perspektive koje konflikt prikazuje kao priliku za promjenu u međuljudskim odnosima ali i ličnom rastu i razvoju.

Posmatranje kao prva komponenta ovog modela komuniciranja iziskuje svjesno odvajanje činjenica od vlastitih procjena, vrednovanja, etiketiranja, interpretiranja i sl. Na ovaj način, povećava se vjerovatnoća da će sugovornik/ica biti sposoban/a čuti poruku te da neće biti blokiran/a doživljajem napada i kritike. Fokus se stavlja na određeni postupak ili konkretne riječi, a ne na osobu u cjelini. Identificiranje i verbalizacija *osjećanja i potreba* su sljedeće dvije komponente, pri čemu se pažnja obraća na preuzimanje odgovornosti za vlastita osjećanja, te razlikovanje potreba od strategija zadovoljavanja iste. Jasno iskazivanje vlastitih osjećanja i potreba, te uzimanje u obzir osjećanja i potrebe druge strane, olakšava dalji tok komunikacije, postiže povezanost sa sugovornikom/icom te prevazilazi ustaljene obrasce napada i odbrane (protunapada). Posljednja komponenta *molba* podrazumijeva formulaciju jasnih, konkretnih i pozitivno formuliranih akcija, kako bi sam proces rješavanja konflikta rezultirao zadovoljenju potreba svih involviranih strana.

Primjena ove četiri komponente u komunikaciji, postiže uspostavljanje i održavanje empatijskog odnosa kako s drugom osobom tako i sa samim sobom. Prisutnost empatije u govoru, usmjerava se ne samo na djelotvorno rješavanje konflikta, nego na dogoročno postizanje međuljudskog odnosa koji je baziran na poštovanju i prihvatanju ličnosti i prava drugih, bez obzira koliko različiti bili od vlastitih.

Dinamika procesa usvajanja nenasilne komunikacije od strane učesnika/ca prilično je određena njihovim angažmanom na intelektualnom i emocionalnom planu, te aktuelnim potrebama koje voditelji/ce uzimaju u obzir. Na ovaj način postiže se efekat rada na sebi, a proces usvajanja tehnike komuniciranja prerasta u proces integracije nenasilne komunikacije u sferi privatnog i profesionalnog života učesnika/ica.

Učešćem na seminaru Nenasilne komunikacije, učesnici/e dobijaju priliku da preispitaju sopstvene načine komuniciranja, prosudbi i etiketiranja koji im blokiraju

svakodnevnu komunikaciju. Upoznavanjem različitih stavova, suočavanje s različitim perspektivama te usvajanjem novog načina uspostavljanja ljudskog odnosa, stvara se podloga za proces pomirenja starih konflikata i preveniranja nastanka novih.

Posebno značajan efekat seminara dešava se prilikom iskustvenog procesa učenja: upoznavanje unutarnjeg svijeta emocija i potreba te uviđanje njihove važnosti za zdravo funkcioniranje ličnosti, kao i za uspostavljanje zadovoljavajućeg odnosa sa drugim ljudima. Pored poboljšanog načina komuniciranja, izgradnja samopouzdanja i povećanje unutarnjeg zadovoljstva su rezultati seminara koji su uvijek iznova isticani kroz izjave učesnika/ca.

„Odrasla sam u veoma patrijalnoj porodici gdje se poštuju određena pravila i gdje ja kao žensko nemam ona prava koja mislim da treba da imam. Često nemam pravo ni da iznesem svoje mišljenje o nečemu. Čak i kada bih ponekad odreagovala na način koji nije u skladu s našim porodičnim pravilima, bila bih ućutkivana od strane drugih, starijih žena. Nakon što sam na ovom seminaru osvjestila da sam samo ja odgovorna za svoje emocije i potrebe, i sada kada znam kako da time ne ugrožavam nikog drugog, dobila sam i snagu i volju da se počnem više boriti za sebe. Prateći svoj osjećaj sigurna sam da konačno radim nešto dobro za sebe. Borim se za sebe, za svoja prava, za svoje JA!“

„Nisam pružala šansu ljudima. Ako mi se na prvu nisu sviđjeli, odmah bi ih procijenila kao loše i odbijala svaki dalji kontakt s njima. Pri tome, ja sam i stidna osoba, pa ionako nemam veliki krug ljudi s kojima kontaktiram. Zbog ovoga što sam dobila na seminaru, ne znam tačno o čemu se radi, ali počela sam se više otvarati i više posmatrati ljude oko sebe bez da ih odmah osudim. Znam sada da i druge ljude, kao i mene, slične muke muče pa mi se i zbog toga lakše povezati s njima. Postala sam sretnija osoba.“

PLESOVI UNIVERZALNOG MIRA

Nakon završetka rata u BiH, na poziv Amica Schweiz, trenerice Plesova univerzalnog mira, Sophia Gita Onnen iz Njemačke i Maria Müller iz Švicarske, su započele pružanje psihološke podrške ratom traumatiziranim ženama, uključujući i profesionalc(k)e pomagačkih zanimanja.

Prvi seminari su bili emocionalno intenzivni i za učesnice i za trenerice. Učesnice su bile žene koje su iskusile ratne traume i gubitak članova porodice, prinudno raseljene i suočene sa strahom od egzistencije. Uz pomoć Plesova univerzalnog mira učesnice su podržane u iscjeljenju ratnih trauma, postizanju psihološkog mira i osnažene za suočavanje s izazovima u poslijeratnom okruženju.

Plesovi univerzalnog mira su transformativna duhovna praksa koja pobuđuje osjećaj jedinstva i suosjećanja, iscjeljuje i osnažuje pojedinca/ku fizički, mentalno, emocionalno i duhovno. To je metoda rada u grupi u kojoj se svaki pojedinac/ka potiče i vodi kroz vlastiti proces razvoja. Metodu je razvio Samuel L. Lewis, učitelj sufizma i mirovni aktivista polovinom 20. vijeka, koristeći pokretačku i iscjeliteljsku moć svetih riječi, molitvi ili mantri u različitim melodijama i jednostavnim pokretima tijela. Njegovi/e sljedbenici/e su nastavili/e razvijati mirovne plesove kreirajući mrežu organizacija i institucija širom svijeta koje Plesove univerzalnog mira koriste u međureligijskom dijalogu i izgradnji mira u svijetu.

Kontinuitet u primjeni Plesova univerzalnog mira u radu s grupom učesnica, osiguralo je osoblje i saradnici/e Amica Educe koji/e su nakon višegodišnjih edukacija u zemlji i inostranstvu metodu prilagodili/e potrebama građana i građanki Bosne i Hercegovine.

Učesnici/e stiču znanje o svjetskim religijama, kulturama i običajima tokom edukacije, ali takođe, razvijaju samopoštovanje i samopuzdanje, kapacitete za suočavanje sa životnim poteškoćama unapređujući na taj način svoje mentalno i socijalno zdravlje. Osjećaj jedinstvenosti, opuštenosti, zadovoljstva, svjesnosti o vlastitoj vrijednosti su efekti seminara koji se redovno ističu u izjavama učesnika/ca.

S namjerom da osigura multiplikacijske učinke u zajednici, prvenstveno u obrazovnom sistemu, 2007. godine Amica Educa je kreirala program edukacije nastavnika/ca religijske kulture osnovnih škola u Tuzlanskom kantonu. U saradnji s Pedagoškim zavodom Tuzla i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Tuzlanskog kantona kontinuirano se realiziraju seminari pod nazivom "Kreativna podrška nastavnici(a)ma religijske kulture". Na osnovu pozitivnih rezultata u primjeni metode u radu s djecom osnovnoškolskog uzrasta i potrebe za unapređenjem kurikuluma i obrazovnog procesa u osnovnim školama, Plesovi univerzalnog mira su 2010. godine postali sastavni dio Nastavnog plana i programa za Religijsku kultura u osnovnim školama Tuzlanskog kantona.

"Na seminaru religijske kulture sam dobila znanje koje nisam mala priliku steći u svom redovnom školovanju, naučila sam način kako učenici(a)ma približiti religiju kroz igru i ples."

"Naučila sam mnogo o istočnjačkim religijama - hinduizmu i budizmu i dopale su mi se priče koje mogu odmah podijeliti sa svojim učenici(a)ma."

"Nakon meditativnih plesova uvijek sam ispunjena unutrašnjim mirom. Shvatila sam da mogu pozitivno uticati na druge ako sam u miru sama sa sobom."

POZITIVNA DISCIPLINA U ODGOJU DJECE

Odgovarajući na potrebu roditelja i profesionalaca/ki koji/e rade s djecom za educiranjem na temu odgoja i odgojnih metoda, Amica Educa 2009. godine razvija program edukacije na temu Pozitivna disciplina u odgoju djece. U narednim godinama ova edukacija se kontinuirano razvijala i unapređivala kako bi što efikasnije podržala roditelje, odgajatelje/ice i edukatore/ice u suočavanju sa izazovima u radu s djecom. Seminare i radionice iz oblasti Pozitivna disciplina vode trenerice Pozitivne discipline, certificirane od strane američke Asocijacije za Pozitivnu disciplinu (Positive Discipline Association).

Pozitivna disciplina je pristup odgoju. Zasnovana je na principima razvoja djeteta i dječijim pravima, te predstavlja spoj istraživanja i teorija o zdravom razvoju djece i uspješnom odgoju. Koncept i filozofija Pozitivne discipline svoje osnove nalaze u teoriji Individualne psihologije Alfreda Adlera i radovima austrijskog psihijatra i edukatora, Rudolfa Dreikursa, kao i drugih stručnjaka/kinja iz oblasti pedagogije i odgoja. Autorice programa Pozitivna disciplina su dr. Jane Nelsen i dr. Lyn Lott, koje su u 80-tim godinama prošlog vijeka razvile ovaj program potaknute iskustvima vlastitih uloga psihologinja, edukatorica i majki. Već preko 30 godina program se razvija u odgojni koncept Pozitivne discipline i pravi sve više odjeka u svijetu.

Pozitivna disciplina je odgojni pristup dizajniran da poduči djecu i mlade da budu odgovorni i snalažljivi članovi društva i zajednice, što je ujedno i cilj ove edukacije. Kako bi bili uspješni članovi društva, djeca moraju naučiti neophodne

socijalne i životne vještine. Pozitivna disciplina podučava odgajatelje/ice da svojim djelovanjem formiraju ove vještine na način koji je nenasilan, poštujući i ohrabrujući za sve uključene, i djecu i odgajatelja/icu. Također, bazirana je na shvatanju da se disciplina mora naučiti i da disciplina podučava. To je pristup u učenju koji djeci pomaže da uspiju, pružaju im se informacije i pomaže razvoj u skladu s njihovim kapacitetima i mogućnostima.

Osnovni aspekti na koje Pozitivna disciplina djeluje najjasnije su prikazani u pet kriterija za efektivnu Pozitivnu disciplinu, na kojima se bazira ovaj pristup i koje podučava:

- Pomaže djeci da stvore osjećaj povezanosti, zadovoljava potrebu djeteta za osjećanje pripadanja i značaja.
- Potiče uzajamno poštovanje i ohrabrenje, podučavajući roditelja i odgajatelja/icu da bude blag/a i čvrst/a u isto vrijeme.
- Razvija dogoročnu efektivnost, odnosno uzima u obzir šta dijete misli, osjeća, uči i odlučuje o sebi i svijetu oko sebe.
- Uči važne životne i socijalne vještine kao što su: poštovanje, briga za druge, rješavanje problema, saradnja kao i vještine koje doprinose porodici, školi i široj zajednici.
- Potiče djecu da saznaju koliko su sposobna. Ohrabruje konstruktivnu upotrebu lične moći i autonomije.

Uzimajući u obzir potrebe učesnika seminara i usmjeravajući se na dobne skupine djece s kojima učesnici/e rade ili na koje odgojno djeluju, Amica Educa je do sada razvila programe edukacije za roditelje predškolske djece, roditelje školske djece, profesionalce/ke koji rade s djecom: pedagoge/inje, psihologe/inje, odgajatelje/ice, profesore/ice razredne i predmetne nastave.

Sadržaj seminara upoznaje učesnike/ce sa osnovnim konceptom Pozitivne discipline i podučava kako odgojno djelovati u skladu s njom. Osnovni koncepti: odrediti dugoročne ciljeve u odgoju, pružiti toplinu, uspostaviti red i strukturu, razumjeti razvoj djece i način na koji djeca misle i osjećaju, odrediti dugoročne ciljeve u odgoju, te kako koristeći principe Pozitivne discipline olakšavati donošenje odluka, riješiti probleme i pronaći konstruktivne pristupe konfliktu. Edukacija obuhvata iskustveno usvajanje odgojnih tehnika i alata Pozitivne discipline koje dosljednom primjenom u praksi omogućuju odgajatelju/ici rješenje svakodnevnih odgojnih situacija i postizanje dugoročnih odgojnih ciljeva u smjeru razvoja djeteta kao samopouzdanu i odgovornu ličnost.

„Mijenjam pristup organizacije i ostvarenja kratkoročnih ciljeva, vodim računa i tražim balans u postavljanju granica, radim na unapređenju dječijih potencijala pomoću pravila naučenih na seminaru.“

„Na ličnom planu postala sam svjesna da je potrebno da i dalje radim na sebi, upoznajem načine na koje reagujem i razloge koji stoje iza toga. Osjećam se motivirano i osnaženo da budem bolji roditelj svojoj djeci.“

„Dobila sam informacije i saznanja koji su me podstakli na razmišljanje i učinili da već djelujem u duhu pozitivne discipline. Više razmišljam o načinu komuniciranja sa djecom i ljudima uopšte, svjesna sam da se stavovi i ponašanja uvijek mogu promijeniti i da ne trebaju biti rigidni.“

„Sa svojom djecom se uglavnom dogovoram o načinu rješavanja problema, slušam ih i lakše iznosim svoje emocije – češće na jasan način izjavljujem svoju ljubav.“

ART - TERAPIJA

Edukaciju na temu Art terapija u okviru edukativnog programa Amica Educe započeo je 2003. godine tim stručnih osoba iz Holandije: An Cornelissen, art terapeutkinja i geštal terapeutkinja i Esther Peek, art terapeutkinja i specijalna pedagoginja, u suradnji sa art terapeutkinjama Marijke Faber i Margareeth van den Toorn. Cilj edukacije je bio podučiti i osposobiti profesionalce/ke pomagačkih zanimanja za korištenje art terapije u iscjeljenju klijenata/ica u specifičnom postratnom okruženju. Terapeutkinje An Cornelissen i Esther Peek su nastavile provoditi edukaciju do danas, razvijati je i prilagođavati trenutnim potrebama građana i građanki.

Liječenje umjetnošću, bojama, nije novo. Mnoge civilizacije i kulture su koristile boju i umjetnost kao sredstvo razvoja i iscjeljenja. Pionirka na polju Art terapije kakvu danas podučavamo je Margaretha Hauschka, rođena 1896. godine. Kao doktorica, u radu s klijentima/icama razvila je terapijsko slikanje, što se kasnije razvilo u terapijski pravac Art terapija. U Holandiji su Eva Mees-Christeller i dr. Leen Mees osnovali akademiju "De Wervel" u Zeistu, 1960., iz čije škole dolaze i voditeljice edukacije.

Umjetnost (muzika, crtanje, slikanje, pokret, drama, priče, modeliranje) obezbjeđuje samoizražavanje i može otkriti resurse, sopstvene snage i sposobnosti. Kroz vođene umjetničke aktivnosti, različiti lični, akademski i profesionalni izazovi se mogu pronaći, a rješenja istražiti uz emocionalnu, intelektualnu i fizičku ravnotežu. Art terapija kombinira tradicionalne psihoterapeutske teorije i tehnike sa razumijevanjem psiholoških aspekata kreativnog procesa. Razlika između umjetnosti i terapijske umjetnosti je evidentna u načinu na koji se rade: umjetnik/ica je odan/a umjetnosti, dok art terapeut/kinja svoju punu pažnju poklanja pacijentu i njegovom iscjeljenju.

Koncept art terapije koji se podučava na seminaru ima transpersonalnu perspektivu s holističkom vizijom. Razvijen je sa kritičkim osvrtom koji uključuje psihodinamske, humanističke i sistemske teorije. Program edukacije se fokusira na razvijanje vještina polaznika/ca da koriste specifične kreativne tehnike i međusobne odnose za iscjeljenje, lični rast i socijalne promjene. Art terapija u ovoj formi ima antropološku i fenomenološku pozadinu i ima za cilj podučiti kako koristiti terapeutsko slikanje, crtanje i modeliranje koje potiče iscjeljujuće procese i doprinosi iscjeljenju uma, tijela i duha.

Za one koji rade s osobama u stanju potrebe za psihološkom podrškom, a koji žele koristiti tehnike art terapije, prva stvar koju treba uraditi jeste iskusiti svaku tehniku i naučiti puno o sebi. Dakle, u edukaciji je primarni akcenat na iskustvenom učenju učesnika/ca edukacije. Kada učesnik/ca istrenira svoju percepciju, kvalitetu osjetila, kada je razvio svoje "Ja" i ponašanje, te ovlada tehnikama, tada je sposoban/a da širi dalje ono što je učinio/la svojim, što je integrirao/la. U toku edukacije učesnici/e postižu bolju percepciju, opservaciju, osjećanje i budnost. Rezultati i učinci koje bilježimo kod učesnika/ca edukacije, između ostalog su: aktiviranje kreativnog potencijala, razvijanje samosvjesnosti, oslobađanje fizičkih i mentalnih blokada, balansiranje fizičkog i mentalnog haosa/hiperaktivnosti, razvoj samoizražavanja, razvoj koncentracije i radnih navika, poboljšanje interpersonalne komunikacije, razvoj govora i jezika, poboljšanje sposobnosti slušanja, relaksacija i smanjenje stresa, povezivanje sa svijetom i dinamikom svijeta oko sebe.

Program Art terapije je sačinjen od perspektiva ljudskog razvoja koje proizilaze iz tradicionalnih antropoloških pristupa kao i moderne psihologije, koji se istražuju kroz različite teme edukacije: Percepcija, svjesnost i osjetila, Životna osjetila, Perceptivno crtanje, Slikanje, Fenomenološki način posmatranja slika, Modeliranje, Dinamično crtanje, Bajke, Dijagnostika, Percepcija, Interpretacija, Uvod u crtanje forme, Dijagnosticiranje kroz crtanje forme, Temperamenti.

“Art terapija kao edukacija, ali posebno kao terapija ima veliki značaj za mene. Uvijek kada radim neku od tehnika koju sam naučila, emocionalno sam smirenija, isključim misli i prepustim se. Edukacija utiče pozitivno na mene jer putem crtanja oslobađam sve ono što me tišti i prikupljam novu energiju.”

“Spoznala sam svoju ličnost iz uglova iz kojih do sada nisam imala priliku. Promjenit ću stav prema svom temperamentu, prihvatiti ga kao dio mene i onoga što ja jesam.”

“Vrijednost ove edukacije je u tome što sam dosta naučila o sebi i što su sadržaji koje smo prošli primjenjivi i u mom radu.”

SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE U DJETINSTVU

Nakon uviđanja potrebe i spremnosti učesnika/ca za usvajanje novih specifičnih znanja, Amica Educa je 2010. godine u svoju ponudu seminara uvrstila i temu Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu. An Cornelissen, geštalt i art terapeutkinja iz Holandije, je kao voditeljica seminara Art terapija već nekoliko godina unazad bila angažirana kao spoljna saradnica Amica Educa, a njeno znanje i terapeutsko iskustvo vezano za seksualno zlostavljanje djece se pokazalo kao dragocjen resurs za učesnike/ce edukativnog programa – profesionalce/ke pomagačkih zanimanja.

Seminar Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu je fokusiran na proširenje znanja i razvijanje vještina profesionalca/ki pomagačkih zanimanja koji/e se u svom radu susreću s klijentima - žrtvama seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu. Seminar omogućava uvid u procese koji se odvijaju u klijentu/žrtvi, posljedicama seksualnog nasilja na kasniji život žrtve, ali isto tako i procesima koji se dešavaju u odnosima terapeut/kinja - pomagač - klijent/ica.

Obzirom da se radi o složenom i osjetljivom problemu, o temi koja se dugo „gurala pod tepih“, i koja uvijek iznova izaziva nelagodu i bespomoćnost, detabuiziranje prisutnosti seksualnog zlostavljanja djece i tematiziranje ovog problema u zajednici je najvažniji sadržaj i efekat seminara.

Proces edukacije učesnika/ca odvija se u modulima i postepeno obrađuje sadržaje koji se logično povezuju i rezultiraju u osposobljenosti učesnika/ca kao profesionalca/ki za adekvatan pristup klijentu/ici / žrtvi. Na prvom modulu učesnici/e se upoznaju sa kulturološkim, religijskim i moralnim aspektima pojma seksualno zlostavljanje. Akcentat se stavlja na žrtvu, simptome i rano prepoznavanje prisutnosti seksualnog zlostavljanja, odbrambene mehanizme koje žrtva razvija te važnost i način sticanja povjerenja u profesionalce/ke. Rezultati istraživanja vezana za seksualno zlostavljanje djece osvještavaju učesnike/ce o sveprisutnosti ovog problema te hitnosti i važnosti rada na suzbijanju istog. Naredni modul produbljuje znanja vezana za profile ličnosti zlostavljača i majki žrtava, te posebno važna dva odbrambena mehanizma žrtve, parentifikacija i disocijacija, koji su i najčešći te stoga veoma bitni za žrtvu i profesionalca/ku koji radi s njom. Posljednji modul edukacije je većim dijelom orijentiran na profesionalce/ke i na procese u terapeutskom/pomagačkom kontaktu sa žrtvom. Učesnici/e stižu znanja o delikatnim procesima transfera i kontratransfera koji je uvijek prisutan u ovom odnosu, te o tipovima i profilima profesionalca/ki i njihovim uticajima na rad s klijentom/icom /žrtvom.

U toku edukacije, stručni/e uposlenici/e Ministarstva unutrašnjih poslova TK, Odjeljenja za maloljetničku delinkvenciju i nasilje u porodici, angažuju se kao gosti/

šće predavači/ice, te s učesnici(a)ma dijele svoja znanja vezana za zakonske propise koja se odnose na seksualno zlostavljanje djece, utvrđivanje zločina, procedure rada sa žrtvom kao i iskustva stečena u ovoj oblasti. Na ovaj način se jača mreža profesionalaca/ki koji/e se u svome radu susreću sa žrtvama seksualnog zlostavljanja i sistemski se pokušavaju obuhvatiti svi segmenti ove problematike.

Pored ovoga, na nivou pojedinca / profesionalca/ke, cjelokupna edukacija utiče na više razina te rezultira postizanjem različitih efekata od kojih učesnici/e kao najvažniji ističu sticanje sigurnosti u sebe i izgradnju samopouzdanja u pristupanju radu sa žrtvom seksualnog zlostavljanja. Pri tome dolazi i do preispitivanja vlastitih stavova i vrijednosti vezanih za poimanje seksualnosti, ograničenja i tabua koji su njime prožeti te uticajima istih kako na vlastiti život profesionalca/ke tako i na profesionalni rad s klijentima.

Edukacija sprovedena na ovakav način, rezultira razbijanjem mitova i zabluda profesionalaca/ki vezanih za seksualno zlostavljanje djece kao i širenjem njihove percepcije. Multipliciranje teme u profesionalno i privatno okruženje profesionalaca/ki dovodi do efekta subijanja i prevencije ove pojave u društvu.

„Svi ljudi, pa tako i mi socijalni/e radnici/e, sigurno da zatvaramo oči pred ovim problemom, možda čak i kada je on očigledan. To radimo jer ne znamo kako da postupimo, šta da radimo. Bojimo se da ne napravimo još veću štetu, a znamo da možemo ako ne postupimo pravilno. Nakon ove edukacije ja se više ne bojim konfrontirati s ovim problemom, ali razmišljam o nekim bivšim klijentima/cama... Sad sam sigurna da je kod njih bilo zlostavljanja i sada mi je jako žao što prije nisam učestvovala na seminarima kod vas i dobila ovo znanje.“

“Postala sam svjesna koliko je seksualno zlostavljanje sveprisutno kod nas, kolike su dimenzije tog problema te koliko su teške posljedice koje ono ostavlja na osobu. Sada imam mnogo više hrabrosti da se nosim s ovom temom kao pomagač/ica. Znakovi i simptomi koje pratim kod svojih klijenata/ica sada su prošireni jer uzimam u obzir i neke specifične simptome seksualnog zlostavljanja. Teoriju koju sam ovdje stekla sam već podijelila s kolegama i kolegicama iako smatram da bi bilo dobro da se svi oni uključe na ovaj seminar.”

“U radu na ovoj temi jako je važna uloga grupe. Bez povjerenja i otvorenosti svakog člana/ice grupe ne bi bilo moguće ni nositi se s ovom teškom temom, niti je kao informaciju “sažvakati” i ponijeti sa sobom u naš svakodnevni život, u porodicu, na posao koji radimo. Za prevenciju seksualnog zlostavljanja djece smatram da je upravo ovakav način rada idealan – u jednom sigurnom okruženju a vođen od strane iskusnih profesionalaca/ki.”

LIČNE I POSLOVNE VJEŠTINE

Nastojeći zadovoljiti izražene potrebe sve većeg broja nezaposlenih učesnica za unapređenjem socijalnih kompetencija potrebnih za pronalaženje zaposlenja i funkcioniranje u poslovnom okruženju, Amica Educa je 2008. godine započela implementaciju treninga Lične i poslovne vještine. U suradnji sa dugogodišnjom partnerskom organizacijom DVV International (Institut za međunarodnu saradnju njemačkog Saveza visokih narodnih škola) Ured u Sarajevu, organiziran je trening trenera/ica od strane Xpert Personal Business Skills (Xpert Lične i poslovne vještine) Centra iz Njemačke, te licenciranje Amica Educa kao centra za trening i testiranje učesnika/ca.

Sistem Xpert personal business skills uključuje 12 modula treninga koji nude mogućnost ovladavanja ključnim sposobnostima iz četiri oblasti: govor i pregovaranje, uspješna prezentacija, uspješno planiranje i organizacija, vođenje i koordiniranje grupnog rada. 2008. godine, Amica Educa je licencirana za realiziranje i testiranje učesnika/ca za 3 modula treninga: Pregovarati, diskutirati, argumentirati, Uspješna moderacija sastanaka, Rješavanje konflikta u grupama.

Sadržaj modula Pregovarati, diskutirati, argumentirati unapređuje komunikaciju fokusirajući se na unapređenje govornog i sadržajnog razumijevanja, svjesno korištenje određenih formi argumentacije i pregovaračkih koncepata. Da bi se učesnici/e osposobile uvjerljivo govoriti i argumentirati, pažnja se posvećuje povećanju svjesnosti o vlastitom ponašanju tokom razgovora, te prevladavanju nesigurnosti u govoru.

U modulu Uspješno moderiranje sastanaka učesnici/e ovladavaju znanjem i vještinom upravljanja grupnim procesima uz pomoć metode moderacije koja obuhvata elemente pripreme, provođenja i evaluacije moderacijskog ciklusa. Učesnici/e uče da, kao moderatori/ke, prateći određene faze moderacije, stručno upravljaju komunikacijom unutar grupe usmjeravajući komunikaciju članova grupe prema realizaciji definiranog cilja. Obrađuju se i rješavaju odabrani problemi koji se mogu javiti u toku jednog procesa moderacije.

Sadržaj modula Rješavanje konflikta u grupama se bazira na praktičnoj upotrebi tehnika za rješavanje konflikata. Učesnici/e unapređuju razumijevanje konflikta, njegovog toka i mogućnost uticaja na konflikt, upoznaju specifičnost konflikta u grupama, načine za uspješno rešavanje konflikata uz pomoć analize i konstruktivnih razgovora, te medijacijskog razgovora.

Nakon svakog modula učesnici/e pristupaju ispitu, a nakon položena tri ispita učesnici(a)ma se dodjeljuje Xpert Personal Business Skills Certifikat koji izdaje Evropski Centar Xpert Personal Business Skills iz Njemačke. Trening i testiranje učesnika/ca se organiziraju prema standardima razvijenim od strane Xpert Personal Business Skills Centra iz Njemačke, osiguravajući na taj način validnost treninga koji realizuje Amica Educa i certifikata u zemljama Europske unije.

Iako su moduli primjenjivi za različite grupe učesnika/ca, trening je u proteklim godinama organiziran za nezaposlene žene imajući za cilj unaprijediti njihovo znanje, socijalne kompetencije i ključne vještine za aktivno traženje posla, te bolje snalaženja u savremenom radnom okruženju. Znanja, vještine i kompetencije

kojima učesnice ovladavaju na treningu povećavaju njihovu konkurentnost pri apliciranju za novi posao, olakšavaju proces komunikacije, doprinose njihovoj motivaciji i aktivizmu u zajednici.

Efeketi edukacije su vidljivi u povećanju samopouzdanja učesnica u profesionalniom i privatnom okruženju, interpersonalnim odnosima, povećanju svjesnosti o vlastitom ponašanju tokom komunikacije (verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji), poboljšanju vještina kao što su aktivno slušanje, argumentiranje, pregovaranje, medijacija, sistematičnijoj pripremi za vođenje sastanaka, radionica i seminara, adekvatnijem pristupu problemima i njihovom rješavanju bez konflikta. Individualna priprema učesnica za intervju i prezentacije putem simulacije realnih situacija u toku treninga unapređuje vještine samoprezentacije, doprinosi njihovoj motivaciji za aktivniji pristup tržištu rada koji rezultira u većem broju ideja za samozaposlenje, te angažmana u privatnom, javnom i nevladinom sektoru.

Osim poslovnog konteksta, učesnice izvještavaju i o pozitivnim promjenama u vlastitom funkcioniranju u porodici, te široj socijalnog sredini.

“Nikada nisam imala problema sa samopouzdanjem. Naprotiv, mislila sam da mogu sve uraditi i da sve znam. Već nakon prvog dana edukacije, shvatila sam da imam puno toga da naučim. Sa svakom novom oblasti koju smo učili, otvarala su mi se nova vrata za sticanje novog znanja i vještina. Veliki dio toga sam dobila na ovoj edukaciji, ali najvažnije što sam primila je spoznaja da moram još učiti i poboljšati svoje kompetencije da bih se razlikovala od drugih koji se takođe takmiče za zaposlenje.”

“Zahvaljujući edukaciji moje samopouzdanje je povećano. Dobila sam samopouzdanje da učestvujem u razgovorima, organizujem aktivnosti i čak rješavam konfliktne situacije. Trenutno ne mogu da se sjetim koja je vježba ili teorijski dio bio najvažniji; cijela edukacija je dobro strukturirana i imala je stimulativni učinak na mene.”

“Vodila sam trening za popisivače i, zahvaljujući edukaciji, tačno sam znala kako organizirati trening i šta je sve potrebno da bih uspješno vodila trening.”

“Veoma mi je važno da sam dobila mogućnost da naučim kako se pripremiti i prezentovati sebe na intervjuu za posao. Nisam nikada prije imala ovakvu mogućnosti, a vjerujem da je to veoma važno za nas, nezaposlene žene. Jednog dana kada nađem posao, mislim da će mi svo znanje koje sam stekla na edukaciji biti korisno za komuniciranje i vođenje sastanaka.”

TERAPIJA MUZIKOM – BUBNJEVIMA

Na osnovu pozitivnih efekata psihoterapeutskog rada s muzikom, te interesa i potreba korisnika/ca, Amica Educa 2011. godine nudi program edukacije na temu Terapija muzikom – bubnjevima.

Terapija muzikom kao psihoterapijska tehnika predstavlja skup metoda u kojima muzika ili zvuk služe kao osnovno sredstvo uspostavljanja komunikacije s klijentom/icom. Ona se može upotrijebiti u preventivne, dijagnostičke i terapijske svrhe, kao i za stimulaciju psihofizičkog i duhovnog razvoja. Posebna forma terapije muzikom je muzikoterapija bubnjevima, koja se ogleda u tome što oživljava prirodnu životnu energiju i aktivira većinu organa u tijelu koji su povezani s refleksiološkim tačkama na dlanovima. Zvuk bubnjeva djeluje kao antistresni tretman i uvodi nas u relaksaciju, te mijenja naš fokus s vanjskih događaja na unutarnja stanja. Ritmičkim naizmjeničnim udarcima o bubanj usklađuje se rad desne i lijeve hemisfere mozga, čime se povezuje razum i intuicija. Bubnjevi proizvode jedan od najmoćnijih efekata i premošćuju tradicionalno i moderno, individualno i društveno. Muzika generalno pokreće individualne psihološke procese te u grupnom radu dovodi do rezonantnih procesa ostalih članova/ica grupe.

U okviru edukacije Terapija muzikom - bubnjevima, koriste se svi elementi muzike kroz pjevanje, sviranje i ples. Učesnici/e uče i ovladavaju tehnikama muzikoterapije, relaksacije i disanja, te se potiču na njihovu primjenu u svakodnevnom životu i radu s ciljem ostvarivanja boljih rezultata u radu s djecom i odraslima i lakšeg suočavanja sa stresom i teškoćama u privatnom i profesionalnom životu.

Teme koje se obrađuju u toku edukacije su: komunikacija, adekvatno ispoljavanje emocija, pozitivna slika o sebi, povjerenje u sebe i druge, važnost životnih ciljeva, timski rad i elementi muzike. Putem obrade ovih tema učesnici/e upoznaju sebe, svoje reakcije, potisnute emocije, načine na koje mogu kvalitetnije komunicirati i unaprijediti odnose s drugima, različite vrste relaksacije.

Interaktivne radionice putem teorijskih i praktičnih vježbi značajno doprinose izgradnji povjerenja u grupi i aktivnijem učešću učesnika/ca. Ispoljavanje emocija i energije tokom pjevanja ili sviranja instrumenata dovodi do iscjeljujućih efekata kod učesnika/ca koji/e upoznaju i muziku i sebe na jedan novi, spontaniji i kreativniji način.

Pored unaprijeđenog psihološkog funkcioniranja učesnika/ca, efekti edukacije se očituju i u učestalijem korištenju muzike u radu profesionalaca/ki sa klijentima/icama što olakšava rad i donosi brže rezultate.

“Muzikoterapija mi je omogućila da naučim kako da se umirim i osjetim zadovoljstvo i probudim pozitivnu energiju u sebi putem muzike. Smirenija sam, puno bolje spavam, slobodnija sam u izražavanju svojih potreba i želja, bolje sam upoznala sebe i sada se više volim. Kroz ovu edukaciju sam naučila da jasnije postavljam granice i poštujem svoj prostor, da prepoznajem i izražavam svoje prijatne i neprijatne emocije, i da dajem i tražim pozitivne poruke i podršku. Bila sam skeptična prema ovim edukacijama ranije a sada sam se uvjerila da mogu da se mjenjam i da mi to prija jer mi i profesionalni i lični život dobija na kvalitetu. Najznačajnije je da ono što sam naučila na edukaciji mogu vrlo jednostavno da primjenjujem u svakodnevnom životu i budem bolja i sebi i svojoj porodici kao i na poslu.”

PROGRAM PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE

Amica Educa je od početka djelovanja prepoznala potrebu za psihosocijalnom podrškom pojedincima/kama i porodicama. Brojni su uticaji koji povećavaju faktore rizika vezane za zdravlje i socijalno ponašanje djece, mladih i odraslih članova društva i ukazuju na neophodnost pružanja podrške porodici. Neki od najvažnijih su: reformski procesi u oblasti socijalnog sektora, ekonomsko siromaštvo stanovništva, promjena sistema vrijednosti, sve veće aspiracije ka materijalnim vrijednostima i promijenjena tradicionalna uloga porodice.

Značajno je istaći da se i odgoj djece, kao jedan od najvažnijih ciljeva svakog društva, našao u krizi, kako u školi, tako i u porodici. Zapostavljene su osnovne norme ponašanja. Agresivnost i nasilje su sve više prisutni u međusobnoj komunikaciji između odraslih i djece, ali i među samom djecom. Pretpostavlja se da je današnja generacija djece i mladih ljudi u većoj mjeri osamljena i deprimirana, podložna ljutnji i neuspjehu, nervoznija i sklonija zabrinutosti, impulzivnija i agresivnija od prethodnih generacija. Savremeno društvo i mnoštvo informacija koje dospijevaju do ljudi uzrokuju različita stresna stanja koja dovode do problema u porodici, razvoda, zanemarivanja i zapostavljanja djece od strane roditelja i prepuštanje brige o njima drugim osobama.

Zadovoljavanje ljudskih potreba i rješavanje ljudskih problema u najvećoj mjeri zavisi od sistema u najbližem čovjekovom okruženju. Međutim, utvrđeno je da je mreža podrške i socijalnih usluga pojedincu/ki i porodici u Tuzlanskom kantonu i BiH nedovoljno razvijena. Amica Educa je, u partnerstvu sa nadležnim ustanovama, upravo dala svoj doprinos u odgovoru na ovu potrebu realizacijom programa Psihosocijalne podrške. Razvoj ovog programa započeo je 1997. godine realizacijom aktivnosti SOS telefon obezbjeđujući savjetodavnu, psihološku, pravnu i informativnu podršku pojedincima/kama i porodicama kojima je bila potrebna. Imajući u vidu proces razvoja koncepta i sadržaja rada Programa psihosocijalne podrške, isti je od savjetodavne podrške putem SOS telefona prerastao u širi program - program Porodičnog savjetovališta, koji je uključio i preventivne i tretmanske intervencije u radu sa pojedincima/kama, grupama i zajednicama, a zatim i individualnu, partnersku i porodičnu psihoterapiju. Pored građana i građanki Tuzle koji/e su se obraćali/e za podršku, ista je obezbijedena i licima raseljenim tokom rata, povratnicima/ama u prvobitna mjesta boravka, ženama i djeci u naseljima Tinja i Kiseljak (općina Tuzla), te Snagovo (Republika Srpska).

Teorijski pristup psihosocijalnog rada je integrativan i nudi višestruku perspektivu. Shodno tome, sadržaj Programa psihosocijalne podrške, prema cilju djelovanja,

može se klasificirati u sljedeće grupe socijalnih usluga: usluge procjene i planiranja, savjetodavno-terapijske usluge, psiho-edukativne usluge i specifični tretmani.

Usluge procjene i planiranja su prva usluga koju dobijaju lica u stanju potrebe i obuhvata: stručnu procjenu stanja, potreba, snaga i rizika korisnika i donošenje individualnog plana usluga i mjera. Plan može obuhvatiti različite usluge, a među njima i usluge porodičnog savjetovališta, psiho-edukativne usluge i specifične tretmane, ali i druge mjere i usluge.

Savjetodavno-terapijske usluge su skup usluga i stručnih metodskih postupaka koje se pružaju kao vid pomoći pojedincima/kama i porodicama koji su u krizi radi unapređivanja porodičnih odnosa i prevazilaženja drugih kriznih situacija. Ove usluge se pružaju u okviru porodičnog savjetovališta i obuhvataju individualnu, partnersku i porodičnu psihoterapiju i savjetodavnu podršku djeci, mladima, roditeljima, kao i intenzivne usluge u kriznim stanjima, usluge SOS telefona i druge oblike podrške. **Savjetovanje** je sistemska programirana stručna pomoć u brojnim rizičnim slučajevima: bolesti, starosti, invalidnosti, nezaposlenosti, smrti bliskih lica, problema u vaspitanju djece i u odnosima roditelja i djece, problema rizičnih ponašanja djece i omladine, problema bračnih i vanbračnih odnosa, zaključenja braka, nasilja u porodici i u drugim kriznim situacijama.

Psiho-edukativne usluge pružaju se kao vid pomoći pojedincima/kama i porodicama radi prevencije i prevazilaženja kriznih situacija i sticanja znanja i vještina za samostalan i kvalitetniji život u društvu. Ova grupa usluga obuhvata psiho-edukativne radionice za djecu i psiho-socijalni i edukativni rad sa ženama i djecom. Specifičnost ovih usluga je približavanje podrške najbližem okruženju čovjeka u Tuzli, Tinji, Snagovu i Kiseljaku.

Specifični tretmani su usluge koje se pružaju kao vid individualne i/ili grupne stručne podrške sa ciljem uspostavljanja psiho-fizičke ravnoteže i unapređenja kvaliteta življenja. Ovdje se mogu svrstati: tjelesne vježbe i tretmani (relaksacione masaže i gimnastika za žene), energetski i iscjeliteljski rad (reiki tretmani, plesovi univerzalnog mira, yoga), kao i drugi oblici podrške i tretmana.

Razvoj Programa psihosocijalne podrške, odnosno kasnije Porodičnog savjetovališta, omogućio je zaokružen sistem podrške licima u stanju potrebe koji obuhvata: prvu procjenu, informisanje o mogućnostima podrške i pružanje odgovarajuće podrške. Ovaj pristup baziran je na poštivanju ljudskih prava, osnaživanju i participaciji korisnika/ca, a u njemu se primjenjuje holistička procjena korisnika/ca, pri čemu je sam korisnik/ca partner/ica, a ne objekt zaštite. Na ovaj način ostvaren je cilj Amica Educe, da lica koja trebaju podršku mogu dobiti potrebne usluge na jednom mjestu, i to praktičnom primjenom novih pristupa u radu.

Treba istaći da je za postizanje funkcionalnosti porodice, pored navedenih usluga, nužno iniciranje promjena u širem društvenom sistemu radi smanjenja vanjskog stresa i pružanja potrebne podrške porodici. Tako bi porodice mogle obavljati zadatke u skladu sa svojom društvenom ulogom, što je zadatak koji nam predstoji.

AKTIVNOSTI PROGRAMA PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE

SOS TELEFON

Osnovni principi rada SOS telefona su anonimnost, povjerenje i poštovanje različitosti i individualnih potreba svakog pozivatelja. Linija SOS telefona otvorena je za sve osobe koje se suočavaju sa stresnim i kriznim situacijama i trebaju neki vid psihosocijalne podrške. Razgovorom na SOS telefonu, stručno osoblje pozivateljima/kama nudi razumijevanje i podršku, ohrabrenje da se suoče sa poteškoćom, te da samostalno pronađu za njih moguća rješenja. Pozivateljima/icama kojima je potrebna dodatna psihoterapeutska pomoć, ista se osigurava unutar programa psiho-socijalne podrške i od strane educiranih psihoterapeuta/kinja. U skladu sa potrebom, pozivateljima/kama se daju informacije i o drugim organizacijama i/ili institucijama koje su nadležne i u mogućnosti da pruže konkretnu podršku. U visoko kriznim situacijama, zavisno o situaciji i procjeni, te uz dogovor sa pozivateljem/kom, socijalna radnica uspostavlja kontakt sa nadležnim institucijama kao što su MUP, Centar za socijalni rad, Centar za mentalno zdravlje i sl.

PSIHOTERAPIJSKA PODRŠKA

Psihoterapijska podrška namjenjena je pojedincima/kama, (bračnim) partnerima ili porodici u zavisnosti od spremnosti klijenta/ice, njegove/ne potrebe, specifičnosti problema, odnosno procjene koji oblik rada može dati najbolje rezultate. Pružaju je stručnjaci/kinje educirani/e u 3 različita psihoterapijska pravca: transakciona analiza, integrativna terapija i kognitivno-bihevioralna terapija. U toku rada sa klijentom/icom, primjenjuju se različite psihološke metode i tehnike kako bi se došlo do unaprijed dogovorenih ciljeva koji su uglavnom vezani za otklanjanje psihički neugodnih simptoma (anksioznost, depresivna stanja, i sl.) ili disfunkcionalnog ponašanja, uspostavljanje zdravih partnerskih i/ili porodičnih odnosa, te ostvarivanje psihološkog rasta i razvoja.

Etički kodeks pod kojim rade psihoterapeuti/kinje podrazumijeva očuvanje diskrecije i savjesnosti u radu. Svaki novi slučaj se evidentira i prati prema individualnom planu, poštujući potrebe i mogućnosti svakog pojedinačnog klijenta/ice.

PSIHO-EDUKATIVNE RADIONICE ZA ŽENE

U formi sedmičnih radionica, nudi se psihološka i edukativna podrška ženama iz različitih okruženja i skupina. Stručno osoblje (voditelji/ce) prilagođavaju sadržaj i program radionica specifičnim potrebama ciljnih grupa sa kojima se radi:

- žene romske nacionalnosti iz naselja Kiseljak,
- žene sa statusom raseljenih lica u naselju Tinja,
- žene sa statusom povratnica u naselju Snagovo (RS) kao i
- domicilne žene iz Tuzle.

Psiho-edukativne radionice pružaju korisnicama osnove za lakše razumijevanje i savladavanje vlastitih poteškoća, pospješuju doživljaj kontrole nad različitim životnim situacijama, unapređuju samopoštovanje i kvalitet življenja općenito.

PSIHO-EDUKATIVNE I KREATIVNE RADIONICE ZA DJECU

Psiho-edukativne i kreativne radionice za djecu realiziraju se u formi grupnog rada, na sedmičnoj osnovi, a namijenjene su:

- djeci predškolskog i osnovno školskog uzrasta sa područja grada Tuzle,
- djeci osnovnoškolskog uzrasta romske nacionalnosti iz naselja Kiseljak,
- djeci osnovnoškolskog uzrasta iz ruralnih područja Tuzlanskog kantona.

Radi povećanja učinka, broj djece u grupi je ograničen na 12, a sadržaj radionica se prilagođava njihovom uzrastu, mentalnim i kognitivnim sposobnostima, te specifičnim potrebama grupe i uticajima užeg okruženja na djecu. Primjenom različitih kreativnih metoda i tehnika, radionice rezultiraju aktiviranjem kreativnog i kognitivnog potencijala, razvijanjem samosvjesnosti, umirivanjem fizičkog i mentalnog haosa/ hiperaktivnosti, razvojem samoizražavanja, razvojem koncentracije i radnih navika, razvojem socijalnih kompetencija, poboljšanjem interpersonalne komunikacije, unapređenjem govornog i jezičkog izražavanja, poboljšanjem sposobnosti slušanja, relaksacijom i smanjenjem stresa, te povezivanjem sa svijetom i dinamikom svijeta oko sebe.

RADIONICE ZA UNAPREĐENJE TJELESNOG ZDRAVLJA

Radionice Rekreativne gimnastike i Yoga vježbi, kontinuirano 20 godina unazad, okupljaju žene srednje i starije životne dobi. Putem primjene različitih vježbi, radionice utiču na unapređenje motoričkih i funkcionalnih karakteristika tijela, poboljšanja zdravstvenog statusa, prevenciju bolesti, podizanje energetskeg nivoa u tijelu te poboljšanje ukupnog kvaliteta tjelesnog zdravlja. Efekat redovnog tjelesnog vježbanja dalje se ogleda i u smanjenju i prevenciji stresa, ublažavanju depresivnih stanja i poboljšavanju mentalnih sposobnosti. Pored ovoga, specifičnost grupa žena leži i u njihovoj međusobnoj povezanosti, te važnosti društvenih kontakata koje ovim putem ostvaruju što neminovno utiče i na unapređenje njihovog socijalnog zdravlja generalno.

RADIONICE ZA RAZVIJANJE SPIRITUALNOSTI

Putem sedmičnih sesija, u formi grupnog rada, učesnici/e ovih radionica uče i primjenjuju različite vježbe koje su vezane za metode Plesova univerzalnog mira, Reiki-ja, Energetskog iscjeljivanja i sl. Redovnim korištenjem vježbi kod učesnika/ca se uočava razvoj kreativne spontanosti, sposobnosti da pristupaju holistički pitanjima i poteškoćama koje im se javljaju u životu. Dolazi do fizičkog, mentalnog i emocionalnog iscjeljenja, kao i povećanja svjesnosti o važnosti postizanja psihofizičke ravnoteže za zdravo funkcionisanje ličnosti.

RELAKSACIONE MASAŽE

Individualni tretmani relaksacione masaže redovna je ponuda za sve odrasle osobe koje žele poboljšati svoje fizičko zdravlje. Radi se o tretmanu koji je dopuna konvencionalnom liječenju ili ranom sprječavanju različitih poteškoća u tjelesnom i motoričkom funkcionisanju. Primjena ove tehnike bazira se na vjerovanju da su bolesti uzrokovane prekidom uravnoteženog toka energije kroz tkiva pa je cilj relaksacione masaže ponovna uspostava protoka i ravnoteže energetskog toka. Zbog snage i osjetljivosti ljudske ruke i direktnog kontakta sa osobom, relaksaciona masaža je često uspješna tehnika za pomoć pri oslobađanju od stresa i s njim povezanim bolestima, te kao način preventivne zdravstvene njege.

FESTIVAL CJELOŽIVOTNOG UČENJA U BIH

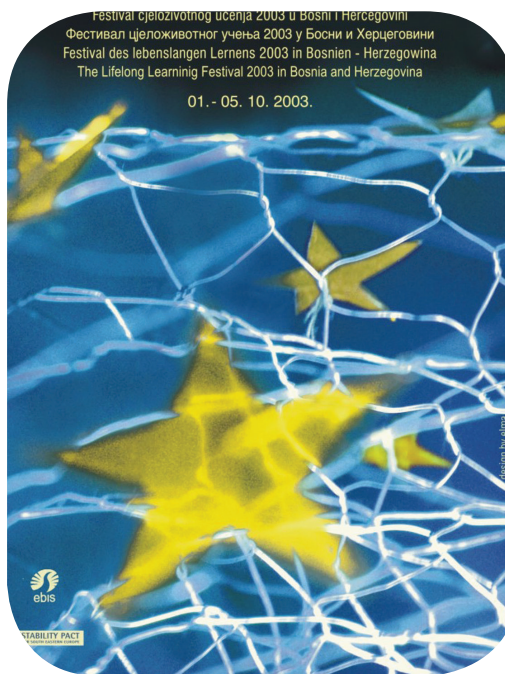
Koncepcija cjeloživotnoga učenja povezuje pojedine stupnjeve i oblike obrazovanja (formalno, neformalno, informalno) u jedinstveni sistem. Polazeći od toga da je obrazovanje odraslih nužno u nastojanjima da se izgradi bolja i ispunjenija budućnost čovječanstva, a da je Festival cjeloživotnoga učenja manifestacija koja širi i promovira upravo ovu ideju, Amica Educa je 2000-te godine započela realizaciju Festivala cjeloživotnog učenja u BiH (Festival). Ideja je došla od saradnika/ca Erike Uhl, Margot Gentner i Peter Schupler koji su godinu ranije prisustvovali Festivalu cjeloživotnog učenja u Njemačkoj, te inspirirali tim Amica Educa da nešto slično organiziraju u BiH.

8. septembra 2000. godine organiziran je prvi Festival u BiH, i to u Tuzli. Osnovni cilj Festivala je razvoj svijesti pojedinaca/ki o potrebi za cjeloživotnim učenjem te umrežavanje organizacija, institucija i pojedinaca/ki koji se bave edukacijom. U fokusu aktivnosti prvog Festivala bile su: opismenjavanje, obnova kroz edukaciju, a moto je glasio „Učimo savremeno, alternativno, kreativno!“ Na Festivalu su sudjelovale 44 ustanove i organizacije, u čijoj organizaciji je realiziran niz festivalskih aktivnosti: edukativne radionice za djecu i odrasle, dani otvorenih vrata, internet-caffe, izložbe i medijske prezentacije.

Projekat je podržao i Institut za međunarodnu saradnju Njemačkoga saveza visokih narodnih škola (DVV International), ured u Sarajevu, koji je nastavio podržavati realizaciju Festivala u BiH narednih 10 godina. Zahvaljujući entuzijazmu zaposlenika/ca, saradnika/ca i volontera/ki Amica Educe i podršci DVV International, aktivnosti drugog Festivala fokusirane su na širenje ideje na cijelu BiH. Moto Festivala bio je „Učenje - put ka integracijama“. Teme su fokusirane na učenje stranih jezika i savremene medije. Već sa drugim Festivalom evidentna su postignuća, pa i promjene. Urađen je strateški plan razvoja Festivala učenja u BiH, formirana neformalna mreža Festivala i koordinaciono tijelo od 12 suorganizatora.

Ideja Festivala proširena je na cijelu BiH - 180 učesnika/ca su realizirali preko 350 različitih festivalskih aktivnosti, što je smatrano velikim uspjehom i potvrdom da dobre ideje povezuju ljude. Posebna karakteristika Festivala je i to što su vladin i nevladin sektor radili zajedno na promociji ideje cjeloživotnog učenja. Ceremonija svečanog otvaranja održana je u Bosanskom kulturnom centru u Tuzli, a ceremonija zatvaranja u Banja Luci. Na ovaj način postavljene su osnove za prerastanje Festivala u tradicionalnu manifestaciju, koja je u narednih 10 godina širila područja i fokuse djelovanja.

Specifičnost trećeg Festivala je da su u 12 gradova održani Centralni festivalski događaji (Banja Luka, Bihać, Bijeljina, Bratunac, Brčko, Bosanski Brod, Derвента, Doboj, Mostar, Sarajevo, Tuzla, Zenica), da je 200 organizacija sudjelovalo i prezentiralo svoje aktivnosti širom BiH, te da su relevantne organizacije i institucije sve čvršće bile povezane ne samo u BiH, već i u regiji. Moto trećeg Festivala bio je "Opismenjavanje - put ka integracijama". Ceremonija svečanog otvaranja Festivala

održana je u Mostaru. Nakon tri godine, pored širenja ideje "Cjeloživotno učenje za SVE", festivali se počinju i tematski fokusirati na odrasle, mlade i zapošljavanje, a regionalne aktivnosti sve više preuzimaju sami suorganizatori. Tako je moto četvrtog Festivala bio "Obrazovanje odraslih - put ka bržem i kvalitetnijem zapošljavanju". Ključni elementi ovoga puta bili su: obrazovanje odraslih i zapošljavanje. Realizirano je 109 festivalskih aktivnosti.

Postignuće četvrtog Festivala je razvoj i proširenje mreže Festivala na Regionalne razvojne Agencije i regiju te pokretanje inicijative za zakonsko reguliranje obrazovanja odraslih u BiH. Amica Educa, i mreža organizacija koje sudjeluju u realiziranju Festivala u BiH, bili su među nagrađenima na prvom Festivalu cjeloživotnoga učenja na nivou jugoistočne Evrope u Skoplju, u oktobru 2003. godine.

Amica Educa je 2004. godine postala respektabilni partner manifestacije Ljetnog univerziteta u Tuzli, uključujući u taj projekt Festivalne aktivnosti. Moto petog Festivala bio je: "Cjeloživotno učenje je put za osobni razvoj i kvalitetniju budućnost". Te godine je tema vodilja povezana sa strategijom za smanjenje siromaštva BiH - upravljanje ljudskim resursima. Održane su radionice, okrugli stolovi, prezentacije i stručna predavanja, na kojima je sudjelovalo oko 220 mladih i odraslih. Mreža se proširila, a uspostavljeno je i partnerstvo sa institucijama sistema BiH, na svim nivoima. Partnerstvo sa DVV International je dalo neophodnu podršku za brži prijenos informacija i znanja iz drugih zemljama regije i Evropske unije. Tema šestog Festivala, održanog 2005. godine, bila je "Obrazovanje odraslih i uloga NVO sektora". Održane su debate, radionice i prezentacije. Istaknuta je važnost izrade strategije za obrazovanje odraslih, te je uz izravnu podršku DVV International, OSCE-a i institucija sistema inicirana izrada dokumenta "Strateški pravci razvoja obrazovanja odraslih u Bosni i Hercegovini". Festivalne aktivnosti pratio je moto "Obrazovanje za rad". Na ovome Festivalu istaknuta je uloga i važnost NVO sektora u razvoju sistema obrazovanja odraslih.

Značajno je istaći da je svečana ceremonija otvaranja Festivala 2006. godine održana u Sarajevu, kao završni segment Internacionalne konferencije „Cjeloživotnog učenje i obrazovanje odraslih - Ključni faktori za ekonomsku i socijalnu obnovu u Jugoistočnoj Evropi“. Osobe relevantne za područje cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih u BiH i regiji dale su svoj doprinos Festivalu kroz tematska izlaganja iz ovih oblasti. Na ovaj način obilježeno je deset godina rada Amica Educe. Ovaj Festival, sedmi po redu, fokusirao se na unapređenje praktične obuke mladih. U suradnji sa Univerzitetom u Tuzli, institucijama sistema i partnerima, realizirane su edukativne radionice za mlade. 2006. godine Amica Educa je, kao prva organizacija iz BiH, primljena u članstvo Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih. U 2007. godini kontinuirano se radilo na promociji cjeloživotnog učenja i edukaciji odraslih. Moto Festivala 2008. godine odnosio se na razvoj volonterizma. Centralna manifestacija obilježena je okruglim stolom pod nazivom “Cjeloživotno učenje i volonterizam kao doprinos socio-ekonomskom razvoju društva”.

Amica Educa je 2009. godine, u okviru desetog festivala, izradila dokumentarni film, kao novi način promocije ideje cjeloživotnog učenja. Film je distribuiran i emitiran u elektronskim medijima u BiH, kao i Evropskoj asocijaciji za obrazovanje odraslih, mreži čija je Amica Educa članica. Cilj 11-tog festivala, održanog 2010. godine, je bio omogućiti građanima/kama lakši pristupi informacijama o cjeloživotnom učenju i obrazovanju odraslih. Učešće su uzele 42 institucije i organizacije sa 129 edukativnih aktivnosti.

Od 2011. godine Amica Educa ne organizira tradicionalne festivalske manifestacije, ali kroz svoj program rada širi, promovira i praktično primjenjuje principe cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih, što je glavno postignuće realiziranih manifestacija. To znači da u praksi ustanova i organizacija sve više zaživljava filozofija cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih i da na taj način građani/ke preuzimaju odgovornost za osobni razvoj i daju doprinos društvenom razvoju, razvitku demokracije i boljoj budućnosti čovječanstva. Shodno potrebama i mogućnostima, Amica Educa će i dalje, putem svojih programskih aktivnosti, doprinositi sistemskom razvoju obrazovanja odraslih i primjeni koncepta cjeloživotnog učenja u BiH.

IMPLEMENTIRANI PROJEKTI

Projekt: Psihoedukativne radionice za aktiviste/ice Udruženja za traženje nestalih

Projekt je imao za cilj pružanje psihološke i edukativne podrške aktivistima/icama Udruženja koji/e rade sa članovima porodica nestalih, radi ličnog rasterećenja i unapređenja kvaliteta življenja. Glavnu aktivnost projekta predstavljalo je 6 edukativnih predavanja i radionica na kojima su učesnici/ce podučeni/e kako prepoznati i nositi se sa profesionalnim sagorijevanjem, depresijom i PTSP-om, čiji su simptomi prisutni kod većine aktivista/ica. Učesnici/ce su također podučeni/e tehnikama i metodama za očuvanje i unapređenje vlastitog mentalnog zdravlja. Također, održani su supervizijski sastanci na kojima je pružena intezivna psihološka podrška. Projekt je implementiran 2001. godine i obuhvatio je 33 aktivista/ice Udruženja za traženje nestalih.

Projekt: Obezbjeđenje psihosocijalne terapije traumatiziranoj siročadi

Projekt je implementiran 2006. godine i imao je za cilj pružanje psihosocijalne pomoći djeci bez jednog ili oba roditelja i njihovim majkama/skrbnicama u izbjegličkim naseljima Tinja, Špionica i Mihatovići. Namjera projekta bila je pomoći i ojačati korisnike/ce u ovladavanju tehnikama za olakšavanje i prevladavanje traume i PTSP-a. Za potrebe grupnog rada i podrške djeci, uspostavljena je suradnja sa Osnovnom školom „Tinja“ u Tinji u čijem prostoru je Amica Educa opremila likovni atelje i implementirala psiho-edukativne radionice za djecu. Psiho-edukativni i terapijski rad sa samohranim majkama implementiran je sa 4 grupe žena. Ovim projektom obuhvaćeno je ukupno 76 korisnika/ca, implementirano je 56 sesija i radionica, te 22 individualna psihoterapeutska tretmana.

Projekat: Praktičnom obukom studenata do boljih rezultata u obrazovanju učenika/ca osnovnih škola

Projekat je imao za cilj unaprijediti rezultate u učenju i ponašanju djece u osnovnim školama primjenom inovativnih edukativnih metoda koje kod učenika/ca stvaraju adekvatnu podlogu za uspješan nastavak obrazovanja kroz srednjoškolsko i univerzitetsko obrazovanje. Projekat je implementiran 2007. godine i uključio je rad sa 60 djece iz prognaničkih porodica smještenih u naselju Tinja, kao i praktičnu obuku studenata/ica Edukacijskog - rehabilitacijskog fakulteta i Odsjeka za socijalni rad Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli. 151 student/ica je stekao/la osnovna znanja u oblasti art-terapije i nenasilne komunikacije kao alternativnih i primjenljivih načina rada sa učenicima/cama koje mogu uspješno koristiti u svom budućem radu sa klijentima/cama.

Projekat Učimo o ljudskim pravima

U partnerstvu sa Udruženjem "Obrazovanje gradi Bosnu i Hercegovinu", CIVITAS-om, Udruženjima "Romska omladinska inicijativa" i "Budi mi prijatelj" Visoko, tokom 2008. godine realiziran je projekat pod nazivom "Učimo o ljudskim pravima". Projekat je imao za cilj da se na temu Ljudska prava, obrazuju predstavnici/ce društvenih grupa čija su ljudska prava najviše ugrožena, a to su žene, djeca i manjine. Aktivnosti projekta su uključivale edukativne radionice te razmjenu iskustava na okruglim stolovima i interaktivnim predavanjima.

Projekat Učim, vježbam i gradim moje sutra

Tokom 2008. godine realiziran je projekat sa ciljem razvoja znanja, vještina i socijalnih kompetencija studenata/ica Filozofskog fakulteta (odsjek Socijalni rad) i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli. Projektom je obuhvaćeno cca. 150 studenata/ica i odgajatelja/ica u JU "Naše dijete" koji/e su educirani/e iz oblasti socijalnih vještina i inovativnih metoda koje se koriste u radu sa djecom sa ciljem podsticanja njihove kreativnosti i poboljšanja rezultata u učenju. Za 50 studenata/ica je u suradnji sa JU "Naše dijete" omogućeno sticanje prakse u vrtićima u općini Tuzla. Jedan od ciljeva projekta je također promocija cjeloživotnog učenja, kao i podrška unapređenju i primjeni inovativnih metoda u predškolskom odgoju.

Projekat Inovativnim metodama do smanjenja socijalne isključenosti djece

Strateški cilj projekta bio je socijalno uključivanje djece iz rizičnih porodica i socijalno marginaliziranih grupa primjenom inovativnih metoda u programu psihosocijalnog rada, čime djeca unapređuju lične kompetencije za lakšu integraciju u lokalnu zajednicu. U implementaciji projekta realiziran je niz aktivnosti koje su uključile psiho-edukativni rad sa grupama djece, edukaciju i psiho-socijalnu podršku grupama majki socijalno marginalizirane djece, te individualne psihoterapeutske sesije majkama. Projekat je implementiran tokom 2009. godine.

Projekti iz oblasti prevencije bolesti ovisnosti

U periodu 2010. - 2013. godine implementirana su 4 projekta sa ciljem aktivnog djelovanja u oblasti prevencije bolesti ovisnosti. Cilj projekata je preveniranje i smanjivanje interesa za uzimanje sredstava ovisnosti, kao i jačanje mentalnog zdravlja putem edukacije i savjetodavnog rada. Projekti su obuhvatali različite aktivnosti: predavanja, psiho-edukativne radionice za djecu, mlade i roditelje, edukativne radionice za profesionalce/ke pomagačkih zanimanja i sl.

Projekat Prevencija i suzbijanje seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu

Projekat je implementiran tokom 2013. godine i imao je za cilj prevenciju i suzbijanje pojave seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu kroz edukaciju. Aktivnosti projekta su usmjerene na osnaživanje korisnika/ca i smanjivanje tabua vezanih za ovu temu i obuhvatile su sistemsku edukaciju profesionalaca/ki, ustanova i organizacija socijalne zaštite sa područja TK na temu Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu, te edukativnu i psiho-socijalnu podrška djeci bez roditeljskog staranja sa područja TK.

Projekat Porodica u službi zdravog i bezbjednog razvoja djeteta

Projekat je implementiran sa ciljem promoviranja humanih i porodičnih vrijednosti radi osnaživanja porodica, afirmisanja blagovremene i adekvatne socijalne, obrazovne, zdravstvene podrške porodicama sa fokusom na zdrav i bezbjedan razvoj djece i prevenciju izdvajanja djece iz porodice, te unapređenja socijalnog funkcionisanja djece iz rizičnih grupa. Projektna aktivnosti su obuhvatile implementaciju psiho-socijalnih i edukativnih aktivnosti i kao centralne aktivnosti unutar kojih su organizirana predavanja stručnjaka/inja iz oblasti mentalnog zdravlja, obrazovanja i socijalnog rada. Aktivnosti pružanja direktne podrške djeci rizičnih grupa su obuhvatile psiho-edukativne radionice te posebne aktivnosti u okviru obilježavanja "Dječije nedjelje". Projekat je implementiran tokom 2015. godine.

Projekat Tandem Univerzitet - Amica Educa

Projekat je realiziran u saradnji sa Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, Univerziteta u Tuzli, sa ciljem unapređenja formalnog visokoobrazovnog sistema uvođenjem kreativnih metoda u radu sa studentima/icama, u okviru njihove praktične nastave. Sadržaj radionica se razvijao u saradnji sa predstavnicima/cama fakulteta i stručnjacima/kinjma Amica Educa. Praktična obuka na temu „Kreativno izražavanje slikanjem“ organizovana je za studente/ice III i IV godine, koji su radionice pohađali/e u okviru svojih redovnih vježbi. Putem radionica, studenti/ice su dobili/e mogućnost sticanja teorijskog znanja i iskustva o metodi koje mogu koristiti u budućem radu sa korisnicima/cama. Savremeni i kreativni pristupi korišteni u praktičnoj obuci u ovom projektu, omogućili su budućim profesionalcima/kama (studentima/icama) da kroz ovaj program na sebi osjete procese učenja, što im otkriva mnogo novih mogućnosti za pristup problemima ličnosti korisnika/ica kao i za preventivne, dijagnostičke, terapijske i obrazovne pristupe koje svakodnevno sprovode. U periodu implementacije od 2006. do 2015. godine, projektom je obuhvaćeno 387 studenata/ica završnih godina Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli.

Projekat Prekidanje tišine o rodno zasnovanom nasilju

Projekat je implementiran u periodu septembar 2014. – septembar 2016. godine. Projekat se bavi prevencijom rodno zasnovanog nasilja kroz informisanje, edukaciju i komunikaciju baziranu na društvenim vrijednostima koje podržavaju jednaka prava i poštovanje prema svim članovima zajednice bez obzira na njihov spol. Projektom su obuhvaćene dvije ruralne osnovne škole u TK: osnovne škole "Kiseljak" i "Bukinje" sa ukupno preko 500 školske djece kao i preko 20 mladih profesionalaca/ki pomagačkih zanimanja koji/e su edukovani/e za rad sa školskom djecom na ovu temu. Trening volontera/ki, lutkarska predstava, forumske predstave, psiho-edukativne radionice, sportski dan i izložba dječijih radova na ovu temu su samo neke od aktivnosti koje su korištene da učine temu projekta bližom djeci. Pored educiranja o rodu, spolu i rodnoj ravnopravnosti, otvoren je dijalog između dječaka i djevojčica o tradicionalnim normama i očekivanjima društva u kojem žive, načinu na koji te norme doprinose rodno zasnovanom nasilju, te mogućnostima za promjene.

Projekat Multiplikatori savremenih pristupa u psihosocijalnom i pedagoškom radu

Projekat je realiziran u periodu 2010. - 2015. godine i imao je za cilj edukaciju i osnaživanje profesionalaca/ki za multiplikaciju savremenih pristupa u radu, osnaživanje nezaposlenih žena i psiho-edukativni rad sa romskom populacijom. Na godišnjem nivou, aktivnosti projekta su obuhvatile: edukaciju 80 profesionalaca/ki pomagačkih disciplina na jednu ili više od ukupno 5 ponuđenih tema seminara, trening za 12 nezaposlenih žene iz oblasti Xpert Lične i poslovne vještine sa ciljem sticanja znanja i vještina potrebnih za uspješno pronalaženje i zadržavanje zaposlenja, izgradnju kvalitetnih profesionalnih odnosa i karijere, te psiho-edukativne radionice za djecu i žene romske nacionalnosti iz naselja Kiseljak, putem kojih se radilo na unapređivanju njihovih ličnih kapaciteta, socijalnog funkcioniranja unutar njihovih porodica i lokalne zajednice, te zaštiti i unapređenju njihovih prava.

Projekat Digitalna inkluzija marginaliziranih žena

Projekat se fokusira na smanjenje postojećih rodni nejednakosti u BH društvu putem uključivanja žena u proces cjeloživotnog učenja i aktivnog učešća u visoko kompjuterizovanom društvu. Implementacija projekta je započela u septembru 2014. godine i planirano je da projekat traje tri godine. U periodu od septembra 2014. do septembra 2016. godine projektom su obuhvaćene 4 grupe od po 12 žena (ukupno 48 žena). Jedan od ciljeva projekta je omogućiti ženama koje pripadaju marginaliziranim grupama da, putem digitalnog opismenjavanja, postanu dio informacijskog svijeta i imaju pristup informacijama vezanim za komunikacije, javne i komercijalne usluge, radna mjesta itd. Drugi dio projekta su psioedukativne radionice, putem kojih se žene osnažuju da postanu proaktivne individue sa jasnim ciljevima, individualno preuzimaju inicijativu za prevladavanje digitalnog jaza kako bi prevladale društvenu isključenost.

Projekat Mentalno i socijalno zdravlje žena

2016. godine započeta je realizacija dvogodišnjeg projekta pod nazivom „Mentalno i socijalno zdravlje žena“ koji ima za cilj unapređenje pozicije i prava žena i djece u zdravstvenom, obrazovnom i socioekonomskom sistemu u Tuzlanskom kantonu.

Projekat Porodične grupne konferencije

2016. godine započeta je implementacija projekta Porodične grupne konferencije. Radi se o inovativnom modelu podrške porodici koji pomaže porodici da prepozna i pokrene vlastite resurse u rješavanju teškoća ili izazova. Ovim projektom se planira doprinijeti unapređenju sistema podrške i usluga za porodice sa djecom i mladima u riziku. Projekat se implementira u partnerstvu sa Centrom za socijalni rad Tuzla.

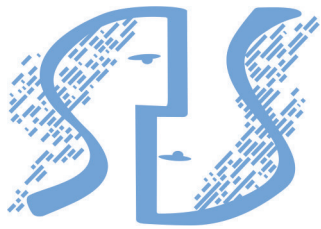

DONATORI ORGANIZACIJE I SPECIFIČNIH PROJEKATA

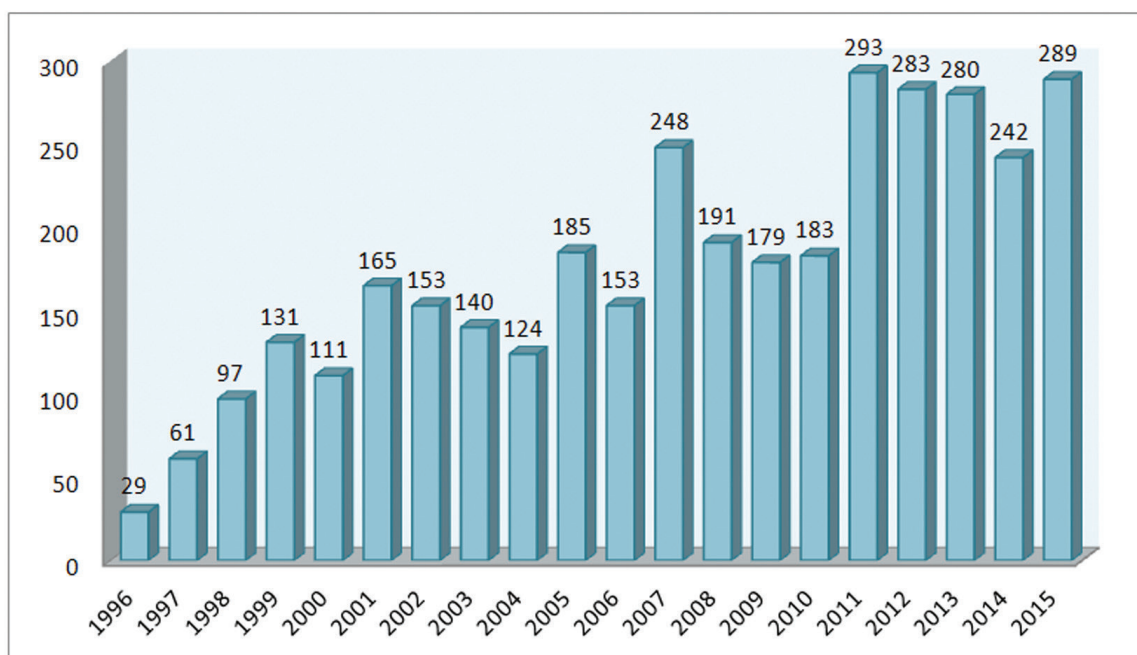
- AMICA Schweiz
- cfd - Christlicher Friedensdienst
- DVV International – Ured u BiH
- Švicarska Agencija za razvoj i saradnju (SDC/DEZA)
- Kanadska Međunarodna Razvojna Agencija (CIDA)
- Međunarodni komitet Crvenog krsta (ICRC)
- Islamic Relief
- Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine
- Federalno ministarstvo pravde
- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona
- Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona
- Općina/Grad Tuzla
- BH Telecom
- IN Fondacija - Fondacija za unaprijeđenje socijalne uključenosti djece i mladih u Bosni i Hercegovini.

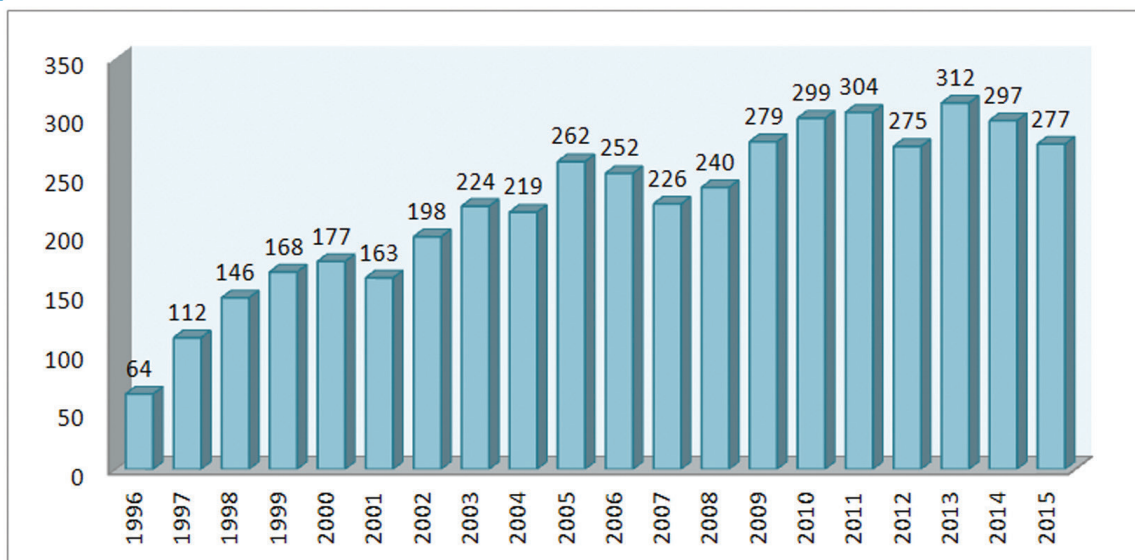
STATISTIČKI PODACI

Implementacijom programskih i projektnih aktivnosti Amica Educa je obuhvatila veliki broj građana što se može vidjeti u prikupljenim statističkim podacima.

Grafikon 1: Učesnici/e edukativnog programa za period 1996.g. - 2015.g.

Podaci o broju učesnika/ca edukativnog programa u periodu 1996. - 2015. godine prikazani u grafikonu broj. 1 ukazuju na porast broja učesnika/ca tokom godina i u skladu su sa povećanjem interesa građana/ki i broja implementiranih seminara i radionica.

Grafikon 2: Korisnici/e programa psihosocijalne podrške za period 1996.g. - 2015.g.

Podaci o broju korisnika/ca psihosocijalne podrške u periodu 1996.-2015. godine prikazani u grafikonu 2. pokazuju tendenciju porasta broja korisnika/ca, ali sa manjom varijabilnosti tokom godina, što se može objasniti postojanjem ujednačenog broja i vrste usluga programa psihosocijalne podrške.

U periodu 1996.g. – 2015.g. putem SOS telefona obavljani su razgovori sa 5558 osoba.

U istom periodu, putem implementacije različitih kampanja, okruglih stolova, debata, dana otvorenih vrata, sajмова, sportskih dana, lutkarskih i forumskih predstava, izložbi i sl. organiziranih unutar projekata: Festival cjeloživotnog učenja u BiH, Porodični dani i Prekidanje rodno zasnovanog nasilja, obuhvaćeno preko 8000 odraslih, mladih i djece.

LIČNE PRIČE

**prof.dr.sci.
Amela Ibrahimagić,
dipl.defektologinja**

U Amicu Educu sam kročila kao studentica. Puna snage, očekivanja, entuzijazma, samosvjesna. Bila sam spremna da učim, da se mijenjam i spoznajem. Znali su to prepoznati, naglasiti, potpomoći, unaprijediti me i od boravka tamo, načiniti mi *resurs*. U Educi sam, možda i po prvi put, naučila neke od najvažnijih lekcija. Ako i nije bio prvi put da ih je neko izrekao u mom prisustvu, bio je onaj prijelomni kada sam čula, kada sam bila spremna da integriram i kada postaju dio mene i mog habitusa. Tu sam naučila da ne postoji dobro i loše ili lijepo i ružno. Istina, postoji crveno, zeleno i plavo, veliko, malo, okruglo i špicasto, ali ništa od toga nije dobro ili loše. Ništa od toga nije lijepo ili ružno. Čini mi se da sam naučila, ili bar počela učiti, da posmatram a da ne „sudim“. U Educi sam na taj način dobila novu dimenziju slobode. Sa mene je sišao „teret ispravnosti“. Pred mene je stavljena perspektiva širine. „Kutije“ u koje sam svrstavala sve kao ispravno/neispravno su se rasklopile. Kao da sam dobila dozvolu, poticaj za/uvid u: širinu, slobodu, lakoću postojanja, življenje... Dodijelila sam je za sebe i za druge istovremeno. Odatle se dalje širila snaga, polet, fokus na važno, nastajao je *resurs*. Ovu posljednju riječ ponavljam već dva puta, a ona je jedna čiju sam važnost spoznala upravo tamo, u Educi. Učila sam i druge važne riječi, kao i krilatice za koje danas bahato mislim da su oduvijek bile dio mene. „Put je cilj“ – koliko je vremena prošlo prije nego što sam je razumjela, prije nego što je postala dio mene (bar ponekada :); „Samo očekivanja mogu biti pogrešna, ništa drugo“ – koliko ću još vremena učiti da ne očekujem?!; „Komentarišući nečije djelo/čin/rad više govorim o sebi nego o djelu/činu/radu ili osobi koja ga je načinila“ – kako je ovo jednostavno i kakav mir pružala! Na kraju, vjerujem da nisam „gotov proizvod“, te podsjećam na još jedan termin i koncept naučen u Educi: „Cjeloživotno učenje“ - i dalje učim, tražim, spoznajem. Učim sama, sa porodicom, sa prijateljima/icama, na poslu, na mnogim mjestima i sa različitim ljudima, ali još uvijek i sa Educom. Baš kao i u proteklih dvadeset godina. Amica Educa, hvala Ti! Sretan rođendan! Tvoja učenica

prim. mr. med. sc.
Arnautović dr. Azra, pedijatrica,
psihoterapeutkinja, grupna
analitičarka

U imenu Amica Educa, mnogo toga je već rečeno. Za mene je to PRIJATELJICA ZNANJA. Sjećam se mojih početnih kontakata sa ovom Kućom, sa Suadom, Šuhrom, Tenzilom, Ivonom, Džemilom, Zemfirom u kuhinji. Bio je to sami početak razvoja Amice. Sjećam se kada je Suada brinula koje još ime da doda uz Amica, jer su tada postojale Amica Italijanska, Amica Prijateljice i Amica ...? Tri Amice pod istim krovom. I ja sam razmišljala, davala svoje prijedloge, a onda je Suada došla sa "Educa". Amica Educa je ime koje je prihvatljivo za sve aktivnosti i odnose koje razvija. Mogu reći da su moja početna znanja iz oblasti psihoterapije, neke tehnike koje i danas primjenjujem u psihoterapijskom radu sa ljudima, znanja iz komunikacije, terapijskih tehnika slikanja, psihodrame, porodične terapije, postavki po Bert Hellingeru, upravo dobivena u Amica Educi i od nezaboravne Erike Uhl. Nikada ne mogu zaboraviti ljudskost i toplinu kontakta sa tom gospođom, sa Margot i Peterom koji su bili uz nju, ali i uz nas. Oni su bili prvi stranci koje sam srela nakon rata a koji su imali toliko ljubavi, razumijevanja i poštovanja za nas. Sve što sam tada dobila i danas nosim u svojoj duši i u iskustvu. Naravno, moj profesionalni put je razvijan i izvan Amice, ali osnovu koju sam dobila nosim u temelju. Toliko toga lijepog je bilo. Nikada ne mogu zaboraviti tople i prijateljske razgovore tokom pauze u nekom od seminara. Uvijek topli čaj, kafa, kolačići, pecivo i nasmijana lica spomenutih prijateljica. Vremenom se i Amica razvijala. Došla su nova lica Selma, Merima, Zlata ali osjećaj kada idem u Amicu, bez obzira na razlog, budi toplinu oko srca. Kao da idem u svoju kuću, gdje sam dobrodošla. Ta međusobna povezanost koja se razvila tokom edukacija i sa drugim učesnicima/cama, rezultirala je inicijativom da se sastajemo i nakon seminara, da jačamo svoje vještine. Povjerenje koje se razvijalo pomoglo je da u grupi iznosimo svoje lične dileme i probleme. Grupa je uvijek bila spremna na iznalaženje rješenja. Nemoguće je u pola stranice prenijeti sva lijepa sjećanja i iskustva. Samo mogu reći da sa Amicom imaš sigurnost i nikada nisi sam.

Altaira Krvavac,
dipl. socijalna radnica

Dvadeset ih je.....Sve su obojene prihvatanjem, povjerenjem, podrškom, toplinom, razumijevanjem, dobrodošlicom, razmjenom, iskustvom, učenjem, edukacijama, kreativnošću, rastom, prijateljstvom, profesionalnošću, znanjem, bojama, slikanjem, muzikom, plesom, energijom, ritualima, iscjeljenjem, reikijem, jogom, putovanjima, mirom, dinamikom, krugovima, grupama, skupovima, druženjima, radionicama... nevidljivim nitima istkanim ljubavlju... Vjerujem da će ih biti još, poput koncentričnih krugova koji se šire na mirnoj površini vode, nakon bačenog kamenčića...

Već pri prvom susretu sa Amicom Schweiz, davne 1996. godine, „bacila sam kamenčić“ i osjetila unaprijed duboku povezanost, ne samo sa prijatnim prostorom, nego sa svim onim što je slijedilo kroz aktivnosti, u cilju podrške, edukacije, za nas profesionalce/ke, pomagače. Postratni period je nosio sa sobom mnogo entuzijazma, želje za što bržim oporavkom duša koje su trebale iscjeljenje, a mi nedovoljno spremni da se suočimo sa tako velikom količinom traume, bola... Na naša sopstvena ratna iskustva naslanjala su se iskustva stotina i stotina žena, djece... prognanih, traumatiziranih ratnim dešavanjima, koji su trebali pomoć. Usvajajući iskustvena znanja o alternativnim pristupima, metodama u psihosocijalnom radu, učili smo prvenstveno o sebi, unapređivali svoje profesionalne i lične kompetencije, što se odrazilo na kvalitet rada sa raznim ciljnim grupama. Mene lično su zanimale edukacije iz oblasti Kreativnog izražavanja putem slikanja, zatim Plesovi sveopšteg mira, Porodična dinamika, Art i Body terapija, te sam ih prihvatila sa radošću. Naše drage trenerice-učiteljice Gita, Annegreth, Elvira, Rafija, Erika, An, su nesebično dijelile svoja znanja i iskustva, dajući nam „vjetar u leđa“ onda kada smo po njihovoj procjeni bile spremne da preuzmemo ulogu onih koje prenose znanje. Zahvaljujući Educi završila sam dvoipogodišnju edukaciju za voditelje plesova sveopšteg mira u Njemačkoj, zatim „izrasla“ u trenericu Kreativnog izražavanja slikanjem, naučila mnogo o porodičnoj dinamici...

Zaista, nije jednostavno pretočiti u nekoliko rečenica sve ono što mi je Educa značila i znači... Doživljam je kao mjesto gdje pripadam, gdje rastem i postajem bolja... S ponosom kažem da sam Educina saradnica i da je to moja druga kuća, pored Centra UHD, „Prijateljice“ gdje sam zaposlena.

Sretna sam jer sam na neki način utkana u priču koja se zove Educa. Radujem se i čestitam obilježavanje velikog jubileja - 20 godina rada, uz veliku zahvalnost svima koji su učinili da Educa bude prava „Prijateljica znanja“.

**Nesima Krdžalić,
dipl.defektologinja
Nastavnica, savjetnica u Zavodu
za odgoj i obrazovanje osoba sa
smetnjama u psihičkom i tjelesnom
razvoju Tuzla**

U Tuzlu sam došla kao povratnica 1998. godine, a na osnovu Ugovora o zapošljavanju između Internacionalne Organizacije za Migraciju u Beču i Univerziteta u Tuzli - Defektološki fakultet u Tuzli. Do tada nisam imala iskustvo u radu sa ratom traumatiziranom djecom pa mi je trebala stručna pomoć i dodatno učenje na tom polju rada. Od studenata Defektološkog fakulteta sam saznala za aktivnosti u Amica Educi.

U aprilu 1999. godine pohađala sam prvi seminar na temu Kreativno izražavanje slikanjem. U tom programskom modelu edukacije, kroz radioničarski rad, ostala sam sve do 2009. godine. U desetogodišnjem periodu kroz kreativni proces u grupnom radu sam imala mogućnost prerade ličnih doživljaja, sopstvenih blokada i granica. Ovaj model edukacije i aktivnosti u Amica Educi je unaprijedio moju stručnost na jedan viši nivo osposobljenosti.

Sve prerađeno i naučeno sam integrisala u svoj rad sa djecom sa posebnim potrebama. Iz mog iskustva iz prakse štampane su tri publikacije za sve one kojima je tada bila potrebna pomoć za lakše uspostavljanje komunikacije sa djecom. U publikacijama „Kreativno izražavanje slikanjem djece sa posebnim potrebama“ i „Kreativno izražavanje slikanjem kao metoda komunikacije“ su objašnjeni principi rada i uputstva za rad po metodi Arno Štern. Treća publikacija: „Art terapijske tehnike crtanja forme u radu sa djecom sa posebnim potrebama“ je prvenstveno namijenjena nastavnicima/icama, defektolozima/ginjama i stručnjacima/kinjama praktičarima/kama koji/e se bave rehabilitacijom osoba sniženih intelektualnih i kognitivnih sposobnosti.

Pored aktivnosti na ovom polju, u Amica Educi pohađala sam i edukaciju iz drugih tema kao što su: Porodična dinamika, Nenasilna komunikacija i Art terapija.

Moje doživljeno uvjerenje u vrijednosti ovih projektnih aktivnosti omogućio mi je zajednički rad sa stručnim timom i stručnim spoljnjim saradnicima/icama Amica Educa, kao i rad sa grupama studenata/ica, grupama prosvetnih radnika/ica i profesionalaca/ki u Amica Educi. Posebno dragocijene impulse doživjela sam u radu sa djecom.

Ono što je za mene zaista najimpresivnije iskustvo je OSJEĆAJ PRIPADNOSTI, moj osjećaj pripadnosti kući Amica Educa, nečem ili nekoj grupi u toj kući. Od 1999. godine i tada stvorenog vakuma kroz dugogodišnje aktivnosti u Amica Educi razvio se impresivni osjećaj samopouzdanja u mene i moje nove vrijednosti da se mogu suočiti sa svim novim prilikama.

***Emina Sljepčević,
dipl. socijalna radnica***

Zovem se Emina Sljepčević i imam 31 godinu. Završila sam studij Socijalnog rada pri Filozofskom fakultetu u Tuzli, po zanimanju sam diplomirana socijalna radnica. Amica Educa je poznata organizacija u našem gradu, tako da sam znala koje edukacije mogu proći kod njih, te sam se prijavila putem e-maila na prvi seminar početkom 2011-te godine. Motivacija za uključivanje u Amica Educa bila je želja za neformalnim obrazovanjem, napredovanjem i radom na sebi. U Amici Educi sam kao korisnica od 2011. godine do danas. U proteklih pet godina sam završila seminare Kreativno izražavanje slikanjem, Art terapiju, Muzikoterapiju, Nenasilnu komunikaciju, Porodičnu dinamiku, Pozitivnu disciplinu u odgoju djece i Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu. Prolazeći kroz ove seminare započinje i odvija se moj lični unutarnji proces na svim nivoima: misli, osjećanja i ponašanja. Neki od ovih seminara su ostavili poseban uticaj na mene jer nosim teško ratno traumatsko iskustvo, što me je ojačalo. Počinjem da rastem na ličnom nivou i postajem otvorenija. Naučila sam kako da prepoznajem emocije i govorim o njima. Iskustva na ovim interaktivnim seminarima su uticala i na moj profesionalni razvoj jer sam dobila nove tehnike i metode u radu sa djecom i odraslima. Sve teme koje sam prošla su bliske mom odabiru zanimanja i sve usvojene tehnike i metode sada koristim svakodnevno u svom radu, i to je moj resurs. Dobila sam alat za budućnost, kako za profesionalno napredovanje, tako i za promjenu ličnih stavova i ponašanja u vlastitom životu. Amica Educa mi je pružila priliku da se neformalno obrazujem, učim, otvorila mi je nove poglede i dala snagu. Nisam sigurna da mogu izdvojiti najimpresivnije iskustvo jer je svaki od ovih seminara za mene bio od izuzetnog značaja. Svaki je došao u pravom trenutku kada bih imala određen težak period i za svaki od njih mogu reći da je bio bogato iskustvo. Recimo, porodične postavke su fascinantne. Pored učešća na seminarima, dvije godine sam bila angažovana u Amici kao volonterka na projektu „Prekidanje tišine o rodno zasnovanom nasilju“ i prošla edukaciju za nezavisne koordinatorice Porodične grupne konferencije.

Danijela Maršiček,
dipl. psihologinja, Omega coach

Moje prvo upoznavanje sa Amicom je bilo kroz volontiranje na Festivalu cjeloživotnog učenja u Sarajevu, 2004. Volontiranje se nastavilo i tokom Festivala 2005-te godine te radom na SOS telefonu nakon diplomiranja. Možda ne zvučim kao korisnica usluga ali tokom volontiranja sam aktivno učestvovala u većini edukacija koje se bile organizirane: Porodična dinamika, Kreativno izražavanje slikanjem, Art terapija, Nenasilna komunikacija, najprije kao učesnica, potom kao prevoditeljica, a potom edukatorica. Ne mogu odlučiti koje etape se sjećam sa većom nostalgijom. Četiri predivne godine isustvenog rada na sebi, rasta, spoznaja na ličnom i profesionalnom nivou okružena inspirativnim i bogatim ženama. Ne, ne materijalno bogatim, onim koje imaju ono duhovno bogatstvo koje se ne može naučiti, steći, i samo imati i dati.

Uposlenice Amica Educe, vanjski/e i lokalni/e edukatori/ice su mi tokom volontiranja pokazali/e drugu stranu, praktičnu stranu posla psihologa. Iskustveni dio rada sa ljudima, kojeg nažalost nisam stekla tokom studiranja, pomogao mi je u stjecanju samopouzdanja, osveščivanju ličnih kapaciteta, unapređivanju jakih i mijenjanju slabih. Imala sam tu sreću da surađujem sa eduktorima/icama iz Njemačke, Holandije, Srbije, Bosne i Hercegovine i da naučim da iz svake interakcije izađem bogatija sa novom spoznajom, novom vještinom, novom idejom. Zahvalna sam na svim uvidima tog perioda jer su mi pomogli da postanem osoba kakva sam danas, bolja od one juče, a svjesna da tu posao nije završen.

Najvažnija poruka koju do danas nosim je rečenica Henrija Forda, koju sam u to vrijeme internalizirala „Whether you think you can, or you think you can't - you're right“ (“Ako misliš da možeš, ili ako misliš da ne možeš – u pravu si!” Slobodan prijevod op at), rečenica koja potiče da živimo unutrašnje potencijale, da vjerujemo da je sve moguće i da sve možemo.

A i ostavila sam tamo nešto – neizmjernu ljubav prema uposlenicama, mentoricama, učiteljicama. Hvala od srca.

**Vera Erdeljac,
penzionerka**

Rat i poslijeratno vrijeme ostavilo je trag na meni i promijenilo moj život. 2000. godine kćerka mi je predložila da se uključim u aktivnosti Amica Educa, vjerujući da mi to može dati poticaj da izađem iz depresije. Moj prvi seminar bio je Plesovi univerzalnog mira. Osjetila sam da mi uključivanje i angažovanje u Plesovima vraća samopouzdanje. To je bio moj duhovni put. A onda se pojavila potreba da radim na svom emocionalnom i fizičkom tijelu. Sve sam to prošla u Amica Educi. Seminari Porodične dinamike su me osvijestili i pronašla sam sebe i svoje mjesto u porodici. Seminar Nenasilne komunikacije mi je promjenio odnose sa mojom okolinom i uopće poglede na društvo u kojem sada živim. Educirala sam se u oblasti Reikija, pohađala radionice Muzikoterapije i svako predavanje i radionicu koju je Amica Educa organizirala, uredno obavještavala te ponudila učešće u njima. Od velike pomoći u mom cjeloživotnom učenju je što dobijem skripte ili radni materijal poslije završenog seminara tako da uz pomoć tih materijala mogu nastaviti sa obnavljanjem i dopunjavanjem znanja.

Svi edukatori u Amica Educi su otvoreni i spremni za kontakte u vezi nejasnoća u mom daljem radu i napredovanju. Samim tim jača je i moja sigurnost i samopouzdanje. Amica Educa mi je „otvorila prozor“ i pokazala da se životne prepreke uvijek mogu riješiti ako se pravilno i stručno edukujemo.

IZ PERSPEKTIVE VODITELJICA EDUKACIJA

Annegreth Zimmermann,
 socijalna pedagoginja sa edukacijom iz
 kreativne terapije,
 Voditeljica edukacije Kreativno
 izražavanje slikanjem

Januara 1997. godine, po prvi put sam u Tuzli vodila seminar na temu Kreativno izražavanje slikanjem. Imala sam veliku tremu. Sa čime ću se susresti? U grupi je bilo 15 stručnih žena: odgajateljice, prosvjetne radnice, psihologinje, pedagoginje, socijalne radnice... Dvije mlade uposlenice Amica Educe, koje su kao izbjeglice iz BiH boravile tokom rata u Njemačkoj, stojale su pored mene i prevodile. One su mi i pokazale Tuzlu i kako da se snađem u njoj.

Pored stručnih žena, na seminaru je učestvovalo i nekoliko mladih osoba. Njihovo školovanje je bilo ratom prekinuto i vidjelo se da im je bilo teško pronaći način kako da nastave sa svakodnevnim životom. Ali upravo ove mlade osobe su bile te koje su probile led na seminaru – izražavali/e su sebe i svoj unutarnji svijet koristeći mnogo boje na velikom papiru. Stručne žene su više oklijevale, one su željele imati lijepu sliku sa konkretnim sadržajem. Mladi sa svojim svježim načinom su poticali grupne procese, koji su svakim danom za sve učesnike bili važniji. Na kraju seminara, jedna mlada žena je podijelila sa grupom: „Ove sedmice sam konačno mogla pokazati svoja osjećanja i o njima govoriti.“ I za stručne žene je seminar otvorio nove mogućnosti. Bile su jako zahvalne Amica Educi na ponudi da likovni atelje koriste i sa svojim učenicima/cama ili odraslima sa kojima su radili. Početak je bio uspješan.

Od tada pa na dalje, dolazila sam dva puta godišnje u Tuzlu gdje sam vodila seminare za nove učesnike/ce kao i za one koji su željeli produbiti svoja znanja u specifične teme. Na seminarima su učesnici/e dobijali/e mogućnost ne samo da nauče nešto novo, nego i da se opuste, napune novom energijom, prerade svoje doživljaje iz prošlosti ili sadašnjosti... Oduševljenje zbog nečeg novog i entuzijazam za stvaranje novog načina življenja su bili veliki. Dolazilo je sve više stručnih osoba koje su već nakon prvog modula seminara nastavljali dolaziti u atelje gdje bi slikali sa svojim učenicima/cama ili klijentima/cama. Uskoro je, uz podršku Amica Educe, otvoren još jedan atelje u Tuzli – ovoga puta u Domu za djecu bez roditeljskog staranja.

Metoda se kasnije širila i dalje, izvan Tuzle, te je otvoren likovni atelje i Doboju koji se koristio za primjenu Kreativnog izražavanja slikanjem u radu sa djecom i odraslima sa tjelesnim poteškoćama. Putem umrežavanja sa institucijama u Tuzli, te nakon edukacije osoblja, kasnije je takođe otvoren atelje u Zavodu za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju. U isto vrijeme, u Amica Educi su se organizirali seminari sa sličnim konceptima rada, bazirani na tjelesnu terapiju i porodičnu terapiju, koje su vodile i druge stručne osobe iz Švicarske i Njemačke. Na taj način, učesnicima/cama iz Tuzle je bilo omogućeno da paralelno rade na različitim temama.

Nakon tri godine, stručne žene iz Amica Educe su počele samostalno voditi seminare na temu Kreativno izražavanje slikanjem. U početku osnovne module, a kasnije i napredne, tematske module. Od tada, moji dolasci u Tuzlu su se dešavali samo jednom godišnje.

Pitanje kako će seminari na ovu temu biti održivi, uvijek je bilo aktuelno od strane tima Amica Educe, kao i njihove partnerske organizacije Amica Schweiz. Jedna od mogućnosti za održivost pokazala se putem saradnje sa Univerzitetom Tuzla. Od samog početka su na seminarima Kreativnog izražavanja slikanjem bile prisutne dvije profesorice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Univerziteta u Tuzli. One su bile oduševljene metodom te su je željele prenijeti i na svoje studente. Uvidjele su da bi na taj način studenti dobili praktičnu obuku koja je svakako poželjna u takvoj vrsti zanimanja. U skladu s time, izrađen je kurikulum koji je prilagođen potrebama edukacije studenata/ica navedenog fakulteta. Uz finansijsku podršku Amice Schweiz, 2007. godine započeta je pilot faza projekta: 3 trodnevna modula seminara Kreativno izražavanje slikanjem za 5 grupa studenata/ica. Seminari su redovno praćeni supervizijskom podrškom. Povratne informacije studenata/ica su bile iznimno pozitivne, edukacija je prihvaćena na oduševljenje svih.

Mislim da je u proteklih 20 godina Amica Educa postigla mnogo toga na različitim nivoima. Sve to zahvaljujući predanosti i kvalificiranom stručnom radu snažnih Amica-žena. Naša saradnja sada je došla na visoku razinu partnerstva. Jako sam zahvalna za sva iskustva i prijateljstva koja su proizašla iz naše saradnje. Jedina šteta je što se ovakav razvoj i napredak koji je vidljiv u Amica Educi ne može vidjeti i u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Erika Uhl,
porodična psihoterapeutkinja,
Voditeljica edukacije Porodična dinamika

Devedesetih godina prošlog vijeka, u toku mog rada u jednoj instituciji grada Minhena, upoznala sam izbjeglice iz Bosne i Hercegovine. 1996. godine, Suada Selimović, koja je sa mnom tada radila, vratila se u Tuzlu i započela rad i izgradnju nevladine organizacije Amica Schweiz (kasnije Amica Educa) koju je osnovala istoimena organizacija iz Švicarske.

Na rastanaku u Minhenu Suada i ja smo dale obećanje da ćemo i dalje održavati i njegovati naš kontakt. Ovo obećanje postalo je jedan važan element u mome kasnijem radu u Amica Educi gdje nije bio važan isključivo sadržaj, nego mnogo više izgradnja ljudskih odnosa.

Za mene, upravo u tim međuljudskim odnosima nastaje energija pažnje, ljubavi i mira, prema sebi i drugima. Ovo se pokazalo kao dobra osnova mog rada u Amica Educi.

Krajem 1997. godine je organiziran prvi seminar u Tuzli na temu: "Uvod u porodičnu terapiju." Kasnije je termin „porodična terapija“ zamijenjen sa terminom „porodična dinamika“. Kako su godine prolazile, mnogo profesionalaca/ki je dobilo mogućnost da učestvuje na uvodnim i naprednim modulima seminara, supervizijama, radionicama... Posebna ponuda je napravljena i za specifičnu ciljnu grupu - hraniteljske porodice. Metoda Porodične postavke/konstelacije po Bertu Hellingeru postale su sastavni dio svakog seminara.

Nakon višegodišnjeg educiranja i kreiranja kurikuluma sastavljenog od 3 modula, uposlenici Amica Educe preuzeli su vođenje uvodnih seminara iz oblasti Porodične dinamike. Moj doprinos je nastavljen putem vođenja naprednih modula sa određenim temama, kao npr. Identitet, Sjenke, Unutarnje dijete, Rađanje i smrt, Put do sebe itd. Bilo koja tema da se prožimala seminarom, uvijek se u stvari radilo o poboljšanju samopoštovanja i doživljavanja sebe u prostoru i vremenu te kroz interakciju sa drugim ljudima.

Uvijek sam iznova bila dirnuta sa koliko otvorenosti su učesnice pristupale seminaru, koliko duboko se se upuštale u seminar kako bi stekle jedno intenzivno iskustvo u razvoju njihove svijesti, te kako bi naučeno pretočile u funkcionalni životni sadržaj.

U međuvremenu se oformila i jedna posebna grupa stručnih žena koje žele produbiti svoje znanje putem primjene porodičnih konstelacija. Sastaju se jednom mjesečno te obrađuju svoje lične i profesionalne teme. Ispunjena sam osjećanjem sreće što sam inicirala i potaknula ovakav razvoj. U tom smislu, želim cijelom timu Amica Educe kao i njihovim učesnicima/cama i klijentima/cama, mnogo radosti i uspjeha na putu njihovog daljeg razvoja. Na kraju, želim se zahvaliti svima sa kojima sam u proteklih 20 godina bila u kontaktu, kao i mojim prijateljima iz Njemačke, Margot Gentner i Peter Schuppler koji su od početka pratili moj rad u Amica Educi.

Rafia Andrea Sieglin,
voditeljica edukacije Plesovi
univerzalnog mira

Tamo gdje su ljudi kroz rat i nasilje traumatizirani, Plesovi univerzalnog mira (PUM) nude podršku u emotivnom prevazilaženju, zacjeljivanju i opraštanju, kao i u ponovnom buđenju nade i životne radosti. Mirovni rad kroz Projekat "MIR" u BiH je započeo već krajem rata 1996. godine. Izvještaji iz vremena osnivanja i tokom razvoja MIR-projekta nude najbolji prikaz: „Ja sam osjetila iscjeljujuću moć PUM-a. Postala sam svjesna utjecaja Plesova: svjedočila sam preobražaju nesigurnih, uplašanih i deprimiranih žena u samouvjerene, aktivne i budne osobe. Moja želja je Plesove univerzalnog mira proširiti na sve dijelove naše zemlje.“ (Tenzila Hujdur, današnja voditeljica plesova i mentorica PUM u BiH).

Voditeljica PUM iz Švicarske, Elvira Maria Müller, je početkom 1996. godine plesala mirovne plesove sa bosanskim izbjeglicama, ženama i djecom u izbjegličkim kampovima u Zagrebu. Na jesen iste godine, zajedno sa njemačkom voditeljicom PUM-a, Gitom Sophiom Onnen, odgovorila je na poziv Amice Schweiz da u Tuzli ponudi Plesove univerzalnog mira traumatiziranim ženama kao i profesionalkama koje rade s njima. O ovome Gita Sophia Onnen izvještava:

“Nakon završetka trogodišnjeg rata u BiH 1995. godine, Elvira Maria i ja smo pozvane da radimo sa ženama prognanim iz Srebrenice, također i sa profesionalkama pomagačkih zanimanja koje su prognanicama pružale psiho-socijalnu podršku. Većina prognanica je bila teško traumatizirana, imale su veoma malo povezanosti sa svojim tijelima i osjećanjima, imale su dojam „kao da se nalaze na pogrešnom mjestu“. Blagoslov Plesova univerzalnog mira, pjevanje bliskih riječi na arapskom jeziku, izgovaranje molitvi iz vlastite religije, atmosfera puna ljubavi i prihvatanja, nisu izostavili svoje pozitivno djelovanje. Sve je to doprinijelo na dugom i bolnom putu iscjeljenja. Također, snaga zajednice žena koje pomažu jedna drugoj, koje su tu jedna za drugu, doprinijele su da se nevolja i beskrajne patnje ublaže.”

Već oko 20 godina se u Tuzli redovno održavaju seminari PUM-a za žene pomagačkih zanimanja kao i sve ostale žene koje žele raditi na sebi, na svom osnaživanju i iscjeljenju. U međuvremenu su na seminare počeli dolaziti i muškarci. Gita Sophia Onnen, ja i drugi voditelji PUM-a iz Njemačke, redovno posjećujemo Tuzlu, podržani od strane Amice Schweiz, vodimo seminare i pomažemo ljudima da pronađu mir u vlastitim srcima.

Nekoliko žena i jedan muškarac iz BiH su uzeli učešće na našim treninzima za trenere PUM-a u Njemačkoj, tako da se s vremenom stvorilo jezgro voditelja/ica i nositelja/ica PUM-a u BiH. Posebno se ističe rad Tenzile Hujdur, koja se već mnogo godina posvetila plesnom i iscjeliteljskom radu u Tuzli i u međuvremenu postala je plesna mentorica. Uz moju podršku razvila je koncept treninga za trenere i trenutno zajedno edukujemo prvu grupu lokalnih voditelja PUM u Tuzli, sa ciljem širenja PUM-a u BiH.

Razvoj PUM ide korak dalje, zbog kojeg sam veoma sretna. Naime, u Udruženju Amica Educa je započeto obrazovanje učitelja/ica predmeta Religijske kulture. Cilj je educirati učitelje/ice kroz PUM - pjesme, plesove i priče iz svih religija. Ovo je projekat koji nam je svima u srcu, sa krajnjim ciljem: djecu osvijestiti o prihvatanju i poštovanju različitih religija. Preko 20 grupa učitelja/ica su u međuvremenu prošli/e ovu edukaciju. Projekat je nastao 2007. godine a i dalje se širi – učitelji/ice iz cijelog Tuzlanskog kantona dolaze u Udruženje Amica Educa da bi se obrazovali/e i primjenjivali/e PUM u nastavi. Iznimno smo sretni da je obrazovni sistem shvatio značaj PUM i podržao ovaj projekat.

Rado podržavam rad Amica Educa koje je nosilac mirovnog rada u BiH, i koja se bavi mnogim socijalnim pitanjima, obrazovanjem i pomaže u rješavanju problema u Tuzli i okolini. Sretna sam što je mirovni rad u BiH pao na plodno tlo i donio ljudima novu životnu hrabrost i iscjeljenje. Zbog toga želim da moj angažman i angažman mojih kolega nastavi dalje: prije svega da podržimo žene i djecu, ali i muškarce u njihovim i dalje teškim životnim okolnostima. Radujemo se i zahvalni smo, što ova inicijativa nošena donacijama članova naše njemačke plesne porodice, preko MIR-projekta daje doprinos radu Amica Educa.

An Cornelissen,
geštalt psihoterapeutkinja i
art terapeutkinja,
Voditeljica edukacija: Art terapija,
Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu i
Historija umjetnosti

*“Jednostavno je: samo srcem možemo dobro vidjeti, bitno je nevidljivo očima”
[A. de St.Exupery]*

Prvo ću srdačno čestitati 20-togodišnjicu postojanja Amica Educe. Prije petnaest godina rekla sam „da“ na molbu Motherhood Fondacije koja je pozivala art terapeute/kinje da jednom godišnje u Tuzli i regionu volontiraju i rade s ljudima koji su preživjeli traumu... Kao da sam čekala ovaj poziv, rekla sam: „Da, to želim raditi“. Moje putovanje je tako počelo. Ovakav način rada je bio nov, još uvijek nije imao historiju iza sebe i mislim da je upravo ideja ovakvog načina djelovanja i doprinosa promjenama, bila izazov za mene. Nisam znala puno, tačnije nisam znala ništa o Bosni, osim da se završio užasni rat i da se ljudi traumatizirani, slomljeni i umorni pokušavaju oporaviti.

Prvo smo počeli raditi na različitim lokacijama i pokušavali se umrežiti. Kada smo posjetili Amica Educu pri prvom dolasku u Bosnu, otkrila sam da to nije mjesto na kome ću „direktno“ raditi, nego je to organizacija u kojoj se ljudi, većinom profesionalci obrazuju, često od strane stranih edukatora i organizacija. Sa menadžmentom Amica Educe dogovoreno je da organiziramo edukaciju iz oblasti Art terapije i ponudimo jedan holistički pristup radu. Učesnicima/cama je ponuđen uvodni seminar Art terapije, kreiran od strane 5 art terapeuta/kinja pod vodstvom osnivačice Eva Mees, koja je ranije sličnu edukaciju kreirala i u Rusiji.

Želja Amica Educe za kontinuitetom u edukaciji rezultirala je formom edukacije organiziranoj u tri modula u trajanju po tri dana. Takođe je dogovoreno da ja budem kontinuirana voditeljica edukacije, što je rezultiralo mojim redovnim dolascima u BiH tri puta godišnje.

Počeli smo 2003. godine. Kako art materijal u to vrijeme nije bio dostupan u zemlji, uspjeli smo ga donijeti kako bi obezbijedili učesnicima/cama materijal koji je bio potreban za domaće zadatke. Kasnije sam bila u mogućnosti da osiguram donaciju Fiep Westendorp Foundation koja se sastojala od 250 individualnih kutija sa svim potrebnim materijalima. Bio je veliki izazov uvesti materijale u BiH ali sve je uspješno odrađeno. Tokom godina sav doniran materijal je podjeljen učesnicima/cama edukacije, a u međuvremenu, većina potrebnog materijala je postala dostupna za kupiti i u Tuzli. 2006. godine Motherhood Foundation je prestala raditi u BiH. Esther Peek i ja samo ponudile Amica Educu da nastavimo dolaziti educirati zainteresirane učesnike/ce u privatnom aranžmanu.

Kako lično vidim Amica Educa? Već od prve posjete i razgovora sa dvije uposlenice dok smo sjedile za stolom u hodniku Amica Educe osjetila sam "klik". I, naravno, trebalo mi je dugo vremena da shvatim šta je to značilo. Povezala sam se sa atmosferom otvorenosti, saradnje, interesovanja usmjerenog edukaciji s ciljem ljudskog razvoja, fizičkog, emocionalnog, mentalnog, spiritualnog. Atmosfera povezanosti, poštovanja, cjenjenja različitosti i topline. Iako su se tokom vremena stvari i ljudi mjenjali, razvijali, transformirali, "klik" je ostao isti, kao konstantan faktor.

I... Amica Educa se razvija, mjenja i transformiše.

I... jeste izazov ostati blizu šta je potrebno i moguće, imati sezibilitet za promjene i nove potrebe.

2008.g. pitali smo se da li postoji potreba za edukacijom iz oblasti seksualnog zlostavljanja i da li je pravo vrijeme za to. Uradili smo pilot edukaciju i uvidjeli da postoji stvarna potreba.

U posljednje vrijeme osjetila sam potrebu za edukacijom iz oblasti historije umjetnosti, koja proširuje znanje o razvoju i svijesti čovječanstva.

Također, od uvodne edukacije iz oblasti art terapije, koja je prvobitno zadovoljavala potrebu učesnika/ca da se osjećaju dobro i uživaju, da se pitaju i istražuju nove stvari, sada se zahtijeva više poput: fokusiranja na pitanja zašto, gdje, kada, koji je kontekst, sve sa ciljem da učesnici/e zadovolje temeljne potrebe i motivaciju. To je jedna vrsta rasta, dubljeg rada, šireg iskustva i znanja.

Ovo također znači puštanje onog što je sigurno i poznato, puštanje navika i tradicionalnih struktura koji osim obnove, uzbuđenja, interesovanja, iskustva, također znači opraštanje i gubitak i to uzrokuje bol. Ovo zahtijeva hrabrost, strpljenje, odgovornost, otvoren um i širok pogled, te također podršku posvećenih ljudi. Ovo je što ja percipiram u Amica Educi, i moja je želja da ova divna institucija obrazovanja nastavi sa radom, nastavi oslušivati, ispunjavati edukativne potrebe, biti kreativna i ostane tako 'posebna'.

Za mene lično, ovih 15 godina posjeta i rada u Amica Educi su uticale na mene, na moj način razmišljanja i razumijevanja. Naučila sam da prihvatim „ne znam“ i „želim da znam“.

Osjećam se privilegovana da tako često posjećujem lijepu i zelenu Bosnu i Hercegovinu, da upoznajem divne ljude, njihovu kulturu i da se borim sa veoma teškim i atraktivnim jezikom.

RIJEČ ISTAKNUTIH ČLANOVA/ICA ZAJEDNICE O AMICA EDUCI

prof. dr. med. sci. Nada Mladina
članica Upravnog odbora Amica Educe
u nekoliko mandata

Amica Educa Tuzla je prva nevladina organizacija koja je pokazala poseban interes za pomoć domicilnom stanovništvu, posebno ženama, koje je bilo izloženo svojevrsnom ratnom i postratnom stresu. Zajedno sa prognanicima/cama i izbjeglicama stanovnici Tuzle bili su izloženi ratnim opasnostima, nestašicama svake vrste, bili su pomagači unesrećenima, a bez mogućnosti podrške. Profesionalke i profesionalci okupljeni u organizaciji Amica Educa osmislili su niz programskih aktivnosti koje su imale za cilj da najprije otkriju problem, pomognu osobama da prepoznaju i oslobode vlastite strahove i da kroz stručno vođene programe krenu u razmjenu iskustava sa drugima, saznaju i savladaju tehnike samopomoći i pomoći drugima. Ohrabrene vlastitim iskustvom obnove energije, povećavale su broj korisnika/ca, te je prostor Amica Educe postao prostor razmjene i primanja pozitivnih emocija i oslobađanja od negativnog. Zajedništvo je najveća karakteristika ove organizacije i oplemenjivanje za timski rad i pristup svakog ko je, na bilo koji način, bio uključen u rad ove organizacije, a niko nije ostao a da nije imao potrebu i sam biti uključen u rad neke od grupa. Ovdje je doslovno bila realizovana interakcija koncentrirana na temu. Različitosti stručnog obrazovanja, generacijske ili pak ideološke razlike slivale su se razmjenom informacija i mišljenja u zajednički rad psihosocijalne podrške i pomoći na jednak način svima. Projekti i planovi su se postepeno, ali sigurno, usmjeravali na procese cjeloživotnog učenja i osposobljavanja i time naravno osnaživanja ličnosti za vlastiti napredak i napredak bosanskohercegovačkog društva u cjelini. Bilo je neophodno istovremeno graditi mostove saradnje sa obrazovnim institucijama i nadležnim vladinim resorima u postizanju zakonskih izmjena i propisa, što je uz saradnju i podršku nevladinih organizacija posebno iz Švicarske predstavljalo čvrst temelj za postizanje izvanrednih rezultata u otkrivanju i pomoći vulnerabilnih skupina u društvu. Za ovu organizaciju me vezuju pozitivna vrijedna iskustva.

Klelija Balta
savjetnica za EU integracije
Institut za akreditiranje BiH,
Jedna od uspostaviteljica i prva
predsjednica Upravnog odbora

Amica Educa je prepoznatljivo ime, ne samo u Bosni i Hercegovini nego i šire u cijelom regionu. Ono što je izdvaja od drugih, isto tako respektabilnih i prisutnih organizacija bh nevladine scene, jeste alternativni pristup, koji tim Amice Educe već od samog početka gradi kao osnovni, fundamentalni pristup podrške kako građanima i građankama grada Tuzle, tako i raseljenim licima. Baš taj, alternativni pristup, odlikuje cijeli opus programa i projekata Educe. Amica Educa svojom organizacijom, područjem rada, energijom kojom zrači i znanjima i uslugama, koje nesebično daje svojim korisnicama i korisnicima, je bila i ostala nucleus, danas već veoma razvijene i raširene prakse, art terapije, plesova univerzalnog mira, porodične dinamike, nenasilne komunikacije, kreativnog izražavanja slikanjem, programa unapređenja tjelesnog i mentalnog zdravlja (yoga, reiki, neuro-emocionalna integracija...itd), a posebno moram naglasiti da je u Bosnu i Hercegovinu donijela praksu suradnje vladinog, nevladinog i akademskog sektora i razvila je i prilagodila bh uvjetima do zavidnog nivoa, naročito u području cjeloživotnog učenja. No, ono što je najvrednije u Educi, su ljudi koji su radili i koji rade u ovoj organizaciji. Profesionalan odnos, otvorenost ka novim znanjima i obrazovanje sebe i svojih korisnika i korisnica, spremnost i lakoća kojom se prilagođavaju prepoznatim potrebama i puna posvećenost klijentima i klijenticama, svrstavaju Amicu Educu na nivo veoma uvažavane organizacije koja se poziva kada vlade BiH kreiraju strategije, zakone, planove i izvještaje za Evropsku komisiju.

Osobno smatram da je Amica Educa uvelike doprinijela integraciji raseljenih lica, reintegraciji povratnika/ca i osnaživanju domicilnog stanovništva Tuzle i drugih dijelova BiH u kojima je prisutna.

dr. sci. Emir Avdagić
direktor DVV International
Ured za Bosnu i Hercegovinu

U provođenju nacionalnih i internacionalnih projekata na području obrazovanja odraslih DVV International se između ostalog orijentira prema ljudskim pravima i provođenju jednog od osnovnih načela koja se tiču unapređenja pozicije žena i spolne ravnopravnosti u društvu. Slijedeći ova načela u toku realizacije svojih aktivnosti u Bosni i Hercegovini suradnja sa partnerskom organizacijom Amica Educa je od samog početka djelovanja u BiH, 2000. godine, bila više nego logična. DVV International je dugi niz godina pružao stručnu i financijsku podršku realizaciji aktivnosti udruženja Amica Educa, a posebno realizaciji projekta *Festival cjeloživotnog učenja u BiH*, čiji su jedni od glavnih ciljeva prije svega bili jačanje svijesti o potrebi primjene koncepta cjeloživotnog učenja u BiH, umrežavanje što većeg broja relevantnih aktera u obrazovanju odraslih u našoj zemlji, te pokretanje inicijativa za donošenje zakona o obrazovanju odraslih u BiH. Danas sa sigurnošću možemo reći da je veliki dio ovih ciljeva, zahvaljujući radu i djelovanju Udruženja Amica Educa ostvaren, a da je rad ovog Udruženja primjer dobre prakse obrazovanja odraslih u našem društvu. Drugi neformalni i vanškolski obrazovni programi koje na profesionalan i fleksibilan način nudi Amica Educa omogućavaju mladima i odraslim osobama stjecanje sposobnosti i vještina potrebnih za snalaženje u svakodnevnim životnim i poslovnim situacijama, te imaju komplementarnu i kompenzacijsku funkciju uz formalno obrazovanje i školovanje. Sama činjenica da primarnu ciljnu grupu obrazovnih programa Amica Educa čine pedagozi/pedagoginje, psiholozi/psihologinje, defektolozi/defektologinje, nastavnici/e, socijalni/e i zdravstveni/e radnici/e govori koliki značaj ima rad ovog Udruženja, ne samo za lokalnu zajednicu nego i naše društvo u cjelini. DVV International je još 2006. godine, cijeneći profesionalan rad, inovativne programe, andragoški pristup, te kontinuirano ulaganje u razvoj vlastitih ljudskih potencijala, podržao i preporučio prijem Amica Educa u članstvo Europske asocijacije za obrazovanje odraslih (EAEA), čime je ovo Udruženje postalo prva organizacija iz BiH primljena u članstvo ovog renomiranog europskog društva obrazovanja odraslih. Članstvo u EAEA je u datom momentu predstavljalo priznanje za prvih 10 godina uspješnog rada, ali isto tako pružilo mogućnost i potrebu za kreiranje novih standarda i obaveza za period koji je uslijedio.

prof. dr. sci. Zamir Mrkonjić
dekan Edukacijsko-rehabilitacijskog
fakulteta Univerziteta u Tuzli

Izuzetno mi je da zadovoljstvo i čast da kao dekan Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Univerziteta u Tuzli mogu dati doprinos obilježavaju 20-o godišnjice rada Udruženja Amica Educa. Našu saradnju koja traje već cijelu deceniju vidim kao jednu zajedničku misiju, da zajedničkim radom nevladinog sektora i akademske zajednice doprinesemo usavršavanju kompetencija naših studenata/ica i razvoju njihovih potencijala.

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet je prepoznao stručne i profesionalne kapacitete Udruženja Amica Educa da se kroz Projekat "Tandem Univerzitet Amica Educa" omogući permanentno uključivanje naših studenata treće i četvrte godine svih studijskih usmjerenja kao i asistenata u brojne edukacije, seminare i treninge.

Napominjem da je Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet jedini referentni fakultet u BiH koji obrazuje kadar za rad sa djecom, mladima i odraslim osobama sa različitim oblicima razvojnih problema ili poteškoća.

Iskustva koja su naši studenti/ice stekli/e kroz seminare tj. edukacije koje organizira Amica Educa značajno doprinose njihovom formiranju kao novih stručnjaka/inja sa svim specifičnostima, izazovima i zahtjevima stručnog i profesionalnog rada koji se pred njih postavljaju u budućnosti. U prilog tome govori i broj od 387 certificiranih studenata/ica koji/e su prošli/e programe edukacije i usavršavanja, a koji/e svoja znanja i iskustva stečena u Udruženju, uz već usvojena znanja i vještine kroz nastavne planove i programe na fakultetu, već uveliko koriste i primjenjuju u svom profesionalnom radu.

Danas kao dekan Fakulteta sa ponosom mogu istaći da sam još kao student Defektološkog fakulteta učestvovao u nekim od seminara koje je organizirala Amica Educa. Još pamtim maksimalan profesionalni odnos djelatnica Udruženja prema nama tadašnjim studentima/cama, njihova nasmijana i vedra lica i veliku želju da nesebično prenesu svoja bogata znanja i iskustva. Stečena znanja svakako su od velike koristi u mom današnjem profesionalnom radu.

Iskreno Vam čestitam na 20-oj godišnjici rada, postali se prepoznati i priznati u svome radu. Našu saradnju ocjenjujem kao izuzetno uspješnom i iskreno se nadam da ćemo je ne samo održati već i razvijati nove oblike na, nadam se, obostrano zadovoljstvo.

dr. Zlatko Kalabić
šef Centra za mentalno zdravlje
JZNU Dom zdravlja “Dr. Mustafa
Šehović” Tuzla

JZNU Dom zdravlja “dr. Mustafa Šehović” Tuzla već dugi niz godina saraduje sa različitim nevladinim organizacijama i korisničkim udruženjima, ali posebno je istaknuti da se Udruženje Amica Educa Tuzla posebno izdvaja i nemjerljiv je doprinos Udruženja očuvanju mentalnog zdravlja kao i radu sa marginalizovanim grupama.

Dosadašnja saradnja je bila na vrlo visokom nivou i mi se nadamo da će se tako i nastaviti. U novembru 2014. godine pokrenuta je inicijativa, uz saradnju Amica Educa i Centra za mentalno zdravlje, o opremanju prostorije za kreativni terapijski rad u Centru. Amica Educa je obezbijedila finansijska sredstva za opremanje ateljea u okviru Centra, te je završena adaptacija kabineta i obezbjeđen materijal za kreativni i terapijski rad sa klijentima/cama. Amica Educa je dala doprinos kroz edukaciju uposlenika/ca Centra za mentalno zdravlje Tuzla. Tokom 2015. godine Amica Educa je obezbijedila edukaciju za dva socijalna radnika i tri medicinske sestre iz oblasti Kreativno izražavanje slikanjem čije se znanje direktno koristi u radu sa klijentima/cama u ateljeu Centra. Također, uposlenicima/cama Centra obezbijeđena je edukacija na temu „Vještine komunikacije i empatije“. Saradnja u osiguranju unapređenja mentalnog zdravlja građana je nastavljena i u 2016. godini. Ovim putem još jednom želimo da se zahvalimo Udruženju Amica Educa, njenom timu i sa posebnim zadovoljstvom lično direktorici mr.sci. Selmi Aličić, na pruženoj podršci Centru za mentalno zdravlje. Bila nam je čast i ogromno zadovoljstvo surađivati i iskreno se nadamo da ćemo uz čvršću saradnju doprinijeti još većoj dobrobiti naših korisnika. Želimo vam još dugo godina uspješnog rada na svim poljima, a posebno u zaštiti mentalnog zdravlja građana/ki Tuzle i Tuzlanskog kantona.

Razija Majstorović
JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona

Spremnost na saradnju je rezultirala da su Služba za zapošljavanje i Amica Educa, u periodu od dvadeset godina, jedni od drugih učili i doprinosili da se ideje u orijentaciji rada sa ženama ostvare.

Često sam bila gost na godišnjoj izvještajnoj Skupštini Amica Educe, u svojstvu saradnika u ostvarivanju idejnih programskih ciljeva, a ispred JU Služba za zapošljavanje, i bila vrlo pozitivno iznenađena doprinosu i značaju koji je tim Amica Educa činio prema određenim kategorijama stanovništva (žene i djeca).

Svojim idejama postizali su cilj da „osnaže ženu“, jer biti žena ne znači biti „drugačiji“, biti „lošiji“ od muškaraca u percepciji poslovnih prilika, bez obzira što su mogućnosti žene znatno umanjene zbog nedostatka podrške u organizaciji porodičnog života i poslovnom okruženju.

Rezultat toga jeste da unutar nezaposlenosti dominiraju žene, i da je taj odnos već dugi niz godina nepromjenljiv, s blagom tenzijom rasta. Zato svaka ideja koju smo zajedno provodili, bio je mali pomak, a velika vrijednost za ženu kao pojedinca koja je bila dio zajedničke priče.

prof. dr. sci. Tihomir Knežiček
Rudarsko-geološko-građevinski fakultet,
Univerzitet u Tuzli

Posebnost organizacije Amica Educa Tuzla je u inovativnom pristupu edukaciji odraslih osoba. U zadnjoj deceniji organizacija je pristupila procesima obrazovanja odraslih dok je taj način obrazovanja bio u nekim eksperimentalnim fazama i nije imao jasno uporište u sistemu obrazovanja. Kao vanjski saradnik, bio sam uključen u realizaciju projektnih aktivnosti i izradu strateških orijentacija Udruženja, što je meni u znatnoj mjeri pomoglo da razumijem koncept i potrebu obrazovanja odraslih. Organizacija je u poslovnom ciklusu prolazila različite faze razvoja, ali je osoblje uvijek bilo posvećeno misiji, bez obzira na poteškoće u vremenu nesigurnog finansiranja rada Udruženja. Očigledno da je posvećenost osoblja refleksija potrebe i zadovoljstva korisničkih grupa koje su bile uključene u različite projekte, aktivnosti i procese obrazovanja. Vrijednosti organizacije su prepoznali međunarodni strateški donatori, za razliku od lokalnih institucija koje nedovoljno podržavaju rad Udruženja. Činjenica da je veliki broj korisnika/ca usluga bio uključen u edukativne procese i projektne aktivnosti, ilustruje opravdanost djelovanja organizacije, primjenjivost i efikasnost metodologije rada sa korisnicima/cama. Činjenica da pišem ovaj osvrt na rad Udruženja pokazuje da Amica Educa ima vrijednosti koje zaslužuju pažnju zajednice, što je, vjerujem, motiv za razvoj novih projektnih inicijativa u domenu obrazovanja odraslih.

Nina Hoessli

koordinatorka programa za Jugoistočnu Evropu Cfd - Cristlicher Friedensdienst, Bern, Švicarska

Cfd je feministička mirovna organizacija sa sjedištem u Bernu, Švicarska, koja je aktivna na polju ljudskih prava, mirovnom radu, transformaciji konflikta i migracionim politikama i radi u Švicarskoj, Jugoistočnoj Evropi, Palestini/Izraelu i Magrib regiji. Od 2011. godine ja sam Cfd Program koordinatorka za Jugoistočnu Evropu i imam privilegiju da radim sa Udruženjem Amica Educa. Tokom ovih pet godina vidjela sam da je Amica Educa zaista „organizacija koja uči“: menadžment želi da se razvija i dalje profesionalizira zajedno sa timom, radeći sve što je potrebno. Omogućavanje osnažujućih procesa je u srži rada Amica Educa sa projektnim korisnicima/cama, te, također, u okviru tima i organizacije. Korisnici/e ističu ne samo kvalitetu i važnost projekata, nego i atmosferu dobrodošlice i podrške koju voditelji/ce Amica Educa pružaju. Nadam se da će i ubudućnosti Amica Educa nastaviti razvijati nove, inovativne intervencije ali i nastaviti raditi u afirmiranim stručnim poljima. Također, želim Amica Educa širu podršku i priznanje za njihov rad od strane projektnih korisnika/ca, civilnog društva, vladinog sektora i internacionalne zajednice.

DOPRINOS PARTNERSKE ORGANIZACIJE AMICA SCHWEIZ

Andrea von Bidder,
predsjednica Upravnog odbora
Amica Schweiz

1992. godina: rat u Evropi sa masovnim silovanjima kao sredstvima ratovanja – mnoge žene u Švicarskoj i Evropi nisu mogle samo stajati po strani i gledati kako se to događa. Žene iz različitih političkih stranaka u Baselu su se sastale na masovnoj demonstraciji na glavnom trgu – 30.000 švicarskih franaka je brzo prikupljeno. Osnovana je organizacija Basel Women Supporting Women in Former Yugoslavia (Žene Basela podržavaju žene u bivšoj Jugoslaviji). Problemi su diskutirani na različitim okupljanjima i sastancima. Uskoro su formirane radne grupe kako bi se odgovorilo na potrebe medicinske i materijalne pomoći Bosni, kao i na potrebe izbjeglica u Švicarskoj. Ove grupe su razvile 5 humanitarnih projekata; jedna od njih je i AMICA Schweiz.

10. decembra 1992. godine (Dan ljudskih prava), žene iz cijele Evrope, uključujući 50 žena iz Švicarske, otputovale su u Zagreb, kako bi podržale lokalne žene u protestima protiv mizoginih zakona i masovnih silovanja. Tamo su žene iz Basela srele nekoliko entuzijastičnih žena iz Freiburga, Njemačka (kasnije nazvano Amica Freiburg) i ginekologinju iz Tuzle, podržanu od strane žena iz Bolonje, Italija. Tokom rata je organiziran prevoz humanitarne pomoći. Često su vozači iz Freiburga, Njemačka dolazili i u Basel, Švicarska kako bi povezli prikupljenu pomoć.

Amica Schweiz je osnovana u januaru 1995. godine, a Švicarski odjel za humanitarnu pomoć (Swiss Humanitarian Aid Unit) je renovirao kuću u centru Tuzle. Kao zahvalu, Općina Tuzla je omogućila da Amica koristi ovu kuću bez plaćanja naknade narednih sedam godina. Šest godina kasnije, 2001. godine, Andrea von Bidder, izvršna direktorica Amica Schweiz, organizirala je pregovore sa upravom Općine Tuzla, SDC-om (Švicarska agencija za razvoj i saradnju), i Fondom lutrije Baselland, kako bi se kupila kuća za Amica Educu, lokalnu organizaciju i partnersku organizaciju Amica Schweiz.

1995. godine žene iz Freiburga (Njemačka), Bolonje (Italija) i Basela (Švicarska) dogovorile su da u kući Amica pokrenu centar za zdravlje, sa ciljem pružanja medicinske pomoći (Italija), psiho-socijalne i psihoterapeutske pomoći (Švicarska) te podršku u ekonomskom osnaživanju žena putem šivenja i prodaje proizvoda

(Njemačka). Žene iz Basela, Švicarka, uključujući Ursulu Mattmüller, Johannu Schwarz, Annie Spuhler i Marie-Louise Bohny, počele su slati psihoterapeute/kinje /edukatore/ice u BiH kako bi lokalnim profesionalcima/kama prenijeli/e inovativna znanja i metode u procesuiranju traume. Narednih šest godina, projekti iz ove tri zemlje su bili implementirani pod krovom jedne kuće.

Podrška AMICE Schweiz

Mnoge žene iz ovog perioda, uključujući i Annegreth Zimmermann koja je radila sa izbjeglicama u Švicarskoj, su bile upoznate sa metodom Kreativno izražavanje slikanjem po Arno Stern-u, te se donijela odluka da se ova metoda donese i u Bosnu i Hercegovinu. Elvira Maria Müller iz Švicarske, voditeljica Plesova univerzalnog mira, koja je bila dio inicijative "Žene Basela za bosanske žene" pokazala je spremnost da zajedno sa voditeljicom i terapeutkinjom Gitom Onnen iz Njemačke dođe u Tuzlu i da svoj doprinos. Nakon što je Verena Jegher u Švicarskoj održala edukaciju na temu Nenasilna komunikacija, na kojoj su učestvovala žene iz Freiburga i Basela, dogovoreno je da i ova metoda bude ponuđena u Tuzli.

Njemački/e i italijanski/e predstavnici/e predložili/e su Amici Schweiz da se u sklopu aktivnosti, također ponudi edukaciju na temu Porodična dinamika po Bertu Helinngeru. U skladu s time, lokalna direktorica Suada Selimović je kontaktirala porodičnu terapeutkinju iz Minhena, Eriku Uhl, s kojom je ranijih godina zajedno radila u Centru za izbjeglice iz BiH.

Razvoj saradnje

Zajednički rad sa lokalnim stanovništvom poslije rata je bio drugačiji nego što je sada - dvadeset godina poslije. U ranim godinama edukativnog i savjetodavnog Centra Amica Educa, sve je bilo organizirano iz Basela: materijali, sredstva za finansiranje, odabir tema edukacija / metoda za procesuiranje trauma kao i sam izbor edukatora/ica. Ovo je također uključivalo kreiranje proširene mreže stručnih žena, pri čemu su se žene iz Berlina (Gita Onnen, voditeljica Plesova univerzalnog mira) i Minhena (Erika Uhl, porodična terapeutkinja) pridružile uposlenicama.

Lokalni edukativni rad je praćen kroz redovne izvještaje i godišnje posjete Tuzli. Ponekad su postojali jasni šabloni ponašanja vezani za naučeno ponašanje odraslih pod uticajem komunizma: ispravno i savjesno. Bilo je nekoliko interesantnih situacija nerazumijevanja u komunikaciji jer njemački jezik naučen u izbjeglištvu u Njemačkoj nije odgovarao Švicarskom njemačkom. Vremenom smo naučili da specificiramo pitanja, postavimo ih na različite načine, što je ponekad dovelo i do novih ideja. Prva projektna koordinatorica redovno je podnosila izvještaje o tome kako neki/e učesnici/e seminaru sjede pasivno i čekaju da vide šta se odvija, bez ličnog uključivanja iako je očekivano da se lično uključe kako bi mogli iskusiti promjene. Očekivanje da „voditeljica seminaru zna šta treba raditi i ja ću profitirati od toga, bez da se moram previše uključivati, i na kraju ću dobiti sertifikat o učešću“, je bilo veoma razočaravajuće. Sa druge strane, neki/e učesnici/e su shvatili/e da je svijest o sebi veoma značajna i da može voditi do novih prilika. Često smo čitali povratne informacije koje smo dobijali od studenata/ica koji/e su učestvovali na našim seminarima: "Aktivno učenje koje smo iskusili u Amica Educa ne postoji na Univerzitetu gdje se obrazujemo kao budući edukatori/ice; U Amica Educa smo dobili praktično iskustvo umjesto teorijskog znanja." Mnogi studenti/ice su preporučili/e

kolegama/icama seminare Amica Educe upravo zbog toga. Sa vremenom, ženske učesnice i sve veći broj muških učesnika počeli su da uviđaju i šire vlastitu svijest o sebi, te se osposobili u postavljanju konkretnih ličnih ciljeva. Očito, proširila se informacija da osoba može puno naučiti o ličnom razvoju u Amica Educi.

2008. godine, tadašnja direktorica Suada Selimović je prihvatila zaposlenje u Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak TK što je dovelo generacijske promjene u timu Amica Educa: zajedno, Selma Aličić (direktorica) i Ivona Erdeljac (program direktorica) su preuzele i od tada vode Amica Educa sa velikom strašću i angažovanošću. Sretni smo da imamo snažno povjerenje u način na koji su one preuzele ovu odgovornost: saradnja sa AMICA Schweiz je od tada postala više partnerstvo i sva pitanja ili neplanirani događaji se diskutuju otvoreno i traže se zajednička rješenja. Tim je također otvoren i spreman da istražuje nove ideje kada su u pitanju očekivanja menadžmenta AMICA Schweiz.

Edukativni program je razvio i nekoliko novih tema edukacije: An Cornelissen iz Holandije podučava profesionalce/ke metodama Art terapije te Seksualnog zlostavljanja u djetinjstvu. Seminar Terapija muzikom - bubnjevima, nakon pilot projekta takođe je uvršten u redovnu ponudu edukacija. U međuvremenu, kreirana su dva najnovija projekta od strane tima u Bosni i Hercegovini: Psiho-socijalno osnaživanje i digitalno opismenjavanje marginaliziranih žena, kao i Gender projekti koji se fokusiraju na promociju ravnopravnosti polova te prepoznavanje i adresiranje rodno zasnovanog nasilja.

Amica Educa je evoluirala od organizacije koja se bavi podržavanjem traumatiziranih žena i djece i specifičnim psiho-socijalnom edukacijom do organizacije sa širim djelovanjem u društvu.

Slika: U Amica Educa seminar sali 2007. godine: Direktorica Suada Selimović (u sredini) sa saradnicama Ivona Erdeljac (lijevo) i Selma Aličić (desno)

SARADNICI AMICA EDUCE

Amica Educa je tokom godina angažovala i angažuje stručnjake iz određenih oblasti, koji svojim profesionalnim zalaganjem daju doprinos ostvarenju vizije i misije Udruženja.

SPOLJNI SARADNICI I UPOSLENICI U PERIODU 1996. – 2016. godine

Abecednim redom:

- **Abida Tuševljaković**, prof. pedagogije i psihologije
- **Adem Šehić**, penzioner
- **Adil Mešanović**, dipl. pedagog-psiholog
- **Adnan Gulamović**, perkusionista
- **Alma Ažderović**, savjetnica integrativne terapije
- **Altaira Krvavac**, dipl. socijalna radnica
- prof.dr.sci. **Amela Ibrahimagić**, dipl. defektologinja
- **Amir Hadžić**, dipl.ing. elektrotehnike
- **Amira Salković**, prof. razredne nastave
- **Asmira Šabić**, kafe kuharica
- **Azir Mustafić**, dipl. glumac i muzičar
- **Azra Ahmetović**, dipl. defektologinja
- **Azra Dobrinić**, nastavnica tjelesnog odgoja
- **Danijela Kojić**, dipl. psihologinja
- mr.sci. **Džemila Agić**, dipl.ing. tehnologije
- **Dženana Kapidžić**, prof. pedagogije i psihologije
- **Edin Srabović**, dipl. kriminalista
- **Hajrudin Zenunović**, domar
- dr.sci. **Izudin Šarić**, dipl. žurnalista
- prim. dr. **Larisa Kovačević**, mr.med.sci., neuropsihijatrica
- **Lejla Šehić**, komercijalna tehničarka, dizajner konsultantica
- prof.dr.med.sc. **Mevludin Hasanović**, prim. neuropsihijatar
- **Mira Mičić**, odgajateljica

- **Mirsad Brkić**, domar
- **Nesima Krdžalić**, dipl. defektologinja
- **Nevresa Muratović**, dipl. socijalna radnica
- **Sabiha Rekić**, komunikologinja
- **Sakib Muratović**, domar
- **Samra Huremović**, prof. razredne nastave
- **Sanel Nurkić**, dipl. ekonomista
- **Sead Gazibegović**, prof. matematike
- mr.sci. **Sejfudin Agić**, dipl.ing. elektrotehnike
- **Senada Hrvanović**, odgajateljica
- **Vera Erdeljac**, penzionerka
- **Vladana Ninić**, diplomirana defektologinja
- **Zemfira Mešić**, kafe kuharica
- doc.dr.med.sci. **Zihnet Selimbašić**, prim. neuropsihijatar
- **Zlata Nišić**, prof. pedagogije i psihologije
- dr. **Zlatko Kalabić**, spec. neuropsihijatar

UPRAVNI ODBOR

• Amila - Mimica Kunosić , advokatica	- predsjednica
• prof.dr.sci. Amela Ibrahimagić , dipl.defektologinja	- članica
• dr. sci. Suada Selmović , dipl.soc. radnica	- članica
• prim.dr. Larisa Kovačević , mr.med.sci.,neuropsihijat.	- članica
• Ivona Erdeljac , poslovna psihologinja	- članica

ČLANICE UPRAVNOG ODBORA U PRETHODNOM PERIODU

- **Klelija Balta**, dipl.ing. geologije
- prof. dr. med.sci. **Nada Mladina**, pedijatarica
- dr. **Mirjana Mavrak**, profesorica pedagogije i psihologije
- mr.sci. **Selma Aličić**, diplomirana defektologinja
- **Šuhreta Babić**, socijalna radnica

BIOGRAFIJE UPOSLENIH

Selma Aličić,
direktorica Udruženja

Diplomirana defektologinja - logopedinja, magistrica društvenih nauka iz područja surdoaudiologije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, Univerziteta u Tuzli. 2003. godine zasniva radni odnos u Udruženju Amica Educa kao direktorica projekta Festival cjeloživotnog učenja u BiH, a kasnije prelazi na poziciju program koordinatorice, na kojoj ostaje do 2008. godine, kada preuzima dužnost direktorice Udruženja. Odgovorna je za upravljanje organizacijom, strateško planiranje, finansijski menadžment, predstavljanje Udruženja u zemlji i inostranstvu. Voditeljica je seminara i treninga u oblasti Porodična dinamika, Kreativno izražavanje slikanjem, Lične i poslovne vještine. 2015. završava dvije godine edukacije iz porodične sistemske psihoterapije u Centru za porodicu, porodične terapeute i porodične sisteme iz Beograda, čime stiče zvanje sistemskog praktičara. Posljednjih 15 godina, pohađanjem seminara, treninga i radionica, kontinuirano se usavršava u oblasti menadžmenta, psihosocijalnog rada, obrazovanja odraslih i rodne ravnopravnosti.

Ivona Erdeljac,
program direktorica

Uposlena u Udruženju od osnivanja 1996. godine. Prvobitno angažovana kao prevoditeljica i administratorica, a danas na poziciji direktorice programa. Pored rada na razvoju programa i strateškom razvoju organizacije, radi kao edukatorica iz oblasti Vještine komunikacije i empatije, Kreativno izražavanje slikanjem, Lične i poslovne vještine, te pruža podršku edukaciji iz oblasti Seksualno zlostavljanje u djetinjstvu. Po profesiji poslovna psihologinja sa brojnim stručnim edukacijama u oblasti psiho-socijalno grada i menadžmenta projekata i organizacije.

Merima Salihbegović,
pedagoginja-psihologinja

Diplomirala 2009. godine na odsjeku Pedagogija-psihologija, Filozofskog Fakulteta Univerziteta u Tuzli. Angažirana u Udruženju od 2009. godine, prvobitno u svojstvu volonterke zatim kao stalna uposlenica na poslovima pedagoginje-psihologinje Udruženja. Odgovorna za pripremu i implementaciju projekata i aktivnosti u oblasti psiho-edukativnog rada sa djecom i roditeljima, podršku u namicanju sredstava i druge administrativne poslove. Certificirana trenerica Pozitivne discipline i voditeljica edukacije na temu Kreativno izražavanje slikanjem. Kontinuirano se educira kao praktikantkinja Art-terapije, ali i na druge teme iz oblasti psiho-edukativnog i terapijskog rada.

Aida Vrabac Trnačević,
socijalna radnica

Diplomirana socijalna radnica, trenutno završava II ciklus studija pri Odsjeku za socijalni rad na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Od 2014. godine angažirana kao pripravnica u Udruženju, a od 2015. godine kao stalna uposlenica. Trenutno koordinira rad Porodičnog savjetovališta, projekat Porodične grupne konferencije, te radi kao projektna asistentica na gender projektima. Zadužena za odnose sa javnošću Udruženja, kao i ostale administrativne poslove.

Selma Mustačević,
koordinatorka gender projekata

Studentica Poslovne administracije, te svršena polaznica jednogodišnjeg studija Feminističke škole Žarana Papić. Anagažovana u Amica Educi od 2009. godine, od 2012. godine kao stalna uposlenica na poziciji koordinatorice gender projekata, sa fokusom na prevenciju rodno zasnovanog nasilja. Voditeljica je seminara i treninga na temu rodne ravnopravnosti. Druge odgovornosti uključuju administrativne poslove, prevođenje dokumenata i seminara, te podršku u namicanju sredstava.

Tenzila Hujdur,
koordinatorica edukativnog programa

Završila Srednju ekonomsku školu u Tuzli. Angažovana u Udruženju od 1998. godine, trenutno radi na poziciji Koordinatorice edukativnog programa. Mentorica i voditeljica edukacija iz oblasti Plesovi univerzalnog mira. Educirana praktikantkinja Neuro-emocionalne integracije i energetske terapije. Također je odgovorna za održavanje funkcionalnosti Amica Educa kuće.

Alma Kahrmanović,
kafe kuharica

Završila Srednju turističko - ugostiteljsku školu u Tuzli. Od 2005. godine uposlena u Udruženju na poziciji kafe kuharice i domaćice. Radne obaveze uključuju nabavku i pripremanje osvježnja za učesnike programskih aktivnosti, te logističku podršku pri organizaciji različitih aktivnosti. Odgovorna za održavanje Amica Educa kuće.

Šuhreta Babić,
socijalna radnica Udruženja
u periodu od 1996. do 2015. godine

Od 1996. godine, angažovana na poslovima socijalne radnice Udruženja, kada preuzima odgovornost za pružanje psiho-socijalne i savjetodavne podrške putem SOS telefona, obavljanje inicijalnih razgovora sa klijentima, te koordiniranje pružanja psihološke podrške, psihoterapije i savjetovanja. Angažirana kao voditeljica psiho-socijalnog rada sa grupama žena na terenu. Edukatorica iz oblasti Kreativno izražavanje slikanjem. U mirovini od septembra 2015. godine, nakon 19 godina rada u Udruženju.

Suada Selimović,
direktorica Udruženja u periodu
od 1999. do 2008. godine

Zvanje diplomirane socijalne radnice stekla 1985. godine. Od 1996. godine radi na uspostavi i osnivanju humanitarne organizacije Amica Schweiz u Tuzli. Uspješno obavlja funkciju direktorice Udruženja Amica Educa od osnivanja do marta 2008. Od 2006. do 2009. pohađa međunarodni postdiplomski studij Mendžment u socijalnom radu i stiče zvanje magistricе nauka socijalnog rada. Doktorsku disertaciju na temu Razvoj partnerskih modela socijalnih usluga u BiH brani 2013. godine i stiče zvanje doktorice nauka. Kontinuirano uključena u proces edukacije i transfera znanja i vještina u psihosocijalnom radu. Jedna je od prvih edukatorica u oblasti Kreativnog izražavanja slikanjem i inicijatorica Festivala cjeloživotnog učenja u BiH. Od marta 2008. godine zaposlena u Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak TK na poziciji stručne savjetnice. Objavila više naučnih i stručnih radova.

SES

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

061.235(497.6 Tuzla)"1996/2016"

AMICA Educa : 20 godina djelovanja /
[autorice Ivona Erdeljac ... [et al.].
Tuzla : Prijateljice obrazovanja Amica Educa, 2016.
97 str. : ilustr. ; 25 cm

ISBN 978-9926-8110-0-6
1. Erdeljac, Ivona
COBISS.BH-ID 23302150

